

බුද්දකනිකායෙ

ඓරිගාථාපාළි

ධම්මවිචය

පටුන

1. එකකනිපාතො.....	1
1. අඤ්ඤතරාපෙරිගාඨා.....	1
2. මුත්තාපෙරිගාඨා	1
3. පුණ්ණාපෙරිගාඨා	1
4. තිස්සාපෙරිගාඨා.....	1
5. අඤ්ඤතරාතිස්සාපෙරිගාඨා	1
6. ධීරාපෙරිගාඨා	2
7. වීරාපෙරිගාඨා	2
8. මිත්තාපෙරිගාඨා	2
9. භද්‍රාපෙරිගාඨා	2
10. උපසමාපෙරිගාඨා	2
11. මුත්තාපෙරිගාඨා	2
12. ධම්මදිත්තාපෙරිගාඨා	3
13. විසාඛාපෙරිගාඨා	3
14. සුමනාපෙරිගාඨා	3
15. උත්තරාපෙරිගාඨා.....	3
16. වුඩ්ඨපඤ්ඤාසුමනාපෙරිගාඨා	3
17. ධම්මාපෙරිගාඨා	4
18. සඬ්ඝාපෙරිගාඨා	4
2. දුකනිපාතො.....	4
1. අභිරුපනන්දාපෙරිගාඨා.....	4
2. ජන්තාපෙරිගාඨා.....	4
3. සුමඬ්ඣලමානාපෙරිගාඨා.....	5
4. අඬ්ඬකාසිපෙරිගාඨා	5
5. විත්තාපෙරිගාඨා	5
6. මෙත්තිකාපෙරිගාඨා	5
7. මිත්තාපෙරිගාඨා	6
8. අභයමාතුපෙරිගාඨා.....	6
9. අභයාපෙරිගාඨා	6

10. සාමාපෙරිගාථා	7
3. තිකනිපාතො.....	7
1. අපරාසාමාපෙරිගාථා	7
2. උත්තමාපෙරිගාථා	7
3. අපරාඋත්තමාපෙරිගාථා	8
4. දන්තිකාපෙරිගාථා	8
5. උබ්බිරිපෙරිගාථා.....	8
6. සුක්කාපෙරිගාථා.....	9
7. සෙලාපෙරිගාථා	9
8. සොමාපෙරිගාථා	10
4. චතුක්කනිපාතො	10
1. හද්දාකාපිලානීපෙරිගාථා	10
5. පඤ්චකනිපාතො.....	10
1. අඤ්ඤතරාපෙරිගාථා.....	10
2. විමලාපෙරිගාථා	11
3. සීහාපෙරිගාථා.....	12
4. සුන්දරීනන්දාපෙරිගාථා	12
5. නන්දුත්තරාපෙරිගාථා	13
6. මිත්තාකාළිපෙරිගාථා	13
7. සකුලාපෙරිගාථා	14
8. සොණාපෙරිගාථා	14
9. හද්දාකුණ්ඩලකෙසාපෙරිගාථා.....	15
10. පටාචාරාපෙරිගාථා.....	16
11. තිංසමත්තාපෙරිගාථා	16
12. චන්දාපෙරිගාථා	17
6. ඡක්කනිපාතො.....	17
1. පඤ්චසතමත්තාපෙරිගාථා	17
2. වාසෙට්ඨිපෙරිගාථා	18
3. බෙමාපෙරිගාථා	19
4. සුජාතාපෙරිගාථා.....	20

5. අනොපමාපෙරිගාඨා	20
6. මහාපජාපතිගොතමීපෙරිගාඨා	21
7. ගුත්තාපෙරිගාඨා	22
8. විජයාපෙරිගාඨා	22
7. සත්තකනිපාතො	23
1. උත්තරාපෙරිගාඨා	23
2. වාලාපෙරිගාඨා	24
3. උපවාලාපෙරිගාඨා	24
8. අට්ඨකනිපාතො	25
1. සිසුපවාලාපෙරිගාඨා	25
9. නවකනිපාතො	26
1. වඩ්ඪමාතුපෙරිගාඨා	26
10. එකාදසනිපාතො	27
1. කිසාගොතමීපෙරිගාඨා	27
11. ද්වාදසකනිපාතො	28
1. උප්පලවණ්ණාපෙරිගාඨා	28
12. සොළසනිපාතො	29
1. පුණ්ණාපෙරිගාඨා	29
13. විසතිනිපාතො	31
1. අම්බපාලිපෙරිගාඨා	31
2. රොහිතීපෙරිගාඨා	33
3. වාපාපෙරිගාඨා	35
4. සුන්දරීපෙරිගාඨා	38
5. සුභාකම්මාරධිතුපෙරිගාඨා	40
14. තිංසනිපාතො	43
1. සුභාජීවකම්බවනිකාපෙරිගාඨා	43
15. චත්තාලිසනිපාතො	47
1. ඉසිදාසීපෙරිගාඨා	47
16. මහානිපාතො	52
1. සුමෙධාපෙරිගාඨා	52

“ධම්මා සුභා ධාතා චචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සූත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - හික්බු ධම්මවිහාරී
(මට්ඨ සංගයනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

බුද්දකනිකායෙ

ථෙරිගාථාපාළි

1. එකකනිපාතො

1. අඤ්ඤතරාථෙරිගාථා

1.

“සුඛං සුපාහි ථෙරිකෙ, කත්වා වොළෙන පාරුතා;
උපසන්තො හි තෙ රාගො, සුක්ඛධාකං ව කුමිහිය” ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤතරා ථෙරි අපඤ්ඤාතා හික්ඛුනී ගාථං අභාසිත්ථාති.

2. මුත්තාථෙරිගාථා

2.

“මුත්තෙ මුච්චස්ස යොගෙහි, චන්දො රාහුග්ගහා ඉච;
විජ්ජමුත්තෙන චිත්තෙන, අනණා භුඤ්ජ පිණ්ඩක” ති.

ඉත්ථං සුදං භගවා මුත්තං සික්ඛමානං ඉමාය ගාථාය අභිණ්භං ඔවදතීති.

3. පුණ්ණාථෙරිගාථා

3.

“පුණ්ණෙ පුරස්සු ධම්මෙහි, චන්දො පන්තරසෙරිච;
පරිපුණ්ණාය පඤ්ඤාය, තමොක්ඛන්ධං [තමොක්ඛන්ධං (සී. සාය.)]
පදාලයා” ති.

ඉත්ථං සුදං පුණ්ණා ථෙරි ගාථං අභාසිත්ථාති.

4. තිස්සාථෙරිගාථා

4.

“තිස්සෙ සික්ඛස්ස සික්ඛාය, මා තං යොගා උපච්චගං;
සබ්බයොගවිසංයුත්තා, වර ලොකෙ අනාසවා” ති.

... තිස්සා ථෙරි....

5. අඤ්ඤතරාතිස්සාථෙරිගාථා

5.

“තිස්සෙ යුඤ්ජස්සු ධම්මෙහි, ඛණො තං මා උපච්චගා;
ඛණාතීතා හි සොචන්ති, නිරයම්හි සමප්පිතා” ති.

... අඤ්ඤතරා තිස්සා පෙරි....

6. ධීරාපෙරිගාථා

6.

“ධීරෙ නිරොධං ඵ්ඤ්ඤති [ඵ්ඤ්ඤති (සී.)], සඤ්ඤාචූපසමං සුඛං;
ආරාධයාහි නිබ්බානං, යොගක්ඛෙමමනුත්තර”න්ති [යොගක්ඛෙමං
අනුත්තරන්ති (සී. සාය.)].

... ධීරා පෙරි....

7. වීරාපෙරිගාථා

7.

“වීරා වීරෙහි [ධීරා ධීරෙහි (ක.)] ධම්මෙහි, භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා;
ධාරෙහි අන්තිමං දෙහං, ජෙත්වා මාරං සවාහිති”න්ති [සවාහනන්ති
(ක.)].

... වීරා පෙරි....

8. මිත්තාපෙරිගාථා

8.

“සද්ධාය පබ්බජිත්වාන, මිත්තෙ මිත්තරතා භව;
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ, යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියා”ති.

... මිත්තා පෙරි....

9. හද්දාපෙරිගාථා

9.

“සද්ධාය පබ්බජිත්වාන, හද්දෙ හද්දරතා භව;
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ, යොගක්ඛෙමමනුත්තර”න්ති.

... හද්දා පෙරි....

10. උපසමාපෙරිගාථා

10.

“උපසමෙ තරෙ ඔසං, මච්චුධෙය්‍යං සුදුත්තරං;
ධාරෙහි අන්තිමං දෙහං, ජෙත්වා මාරං සවාහන”න්ති.

... උපසමා පෙරි....

11. මුත්තාපෙරිගාථා

11.

“සුමුත්තා සාධුමුත්තාමිහි, තීහි බුජ්ජෙහි මුත්තියා;

උදුක්බලෙන මුසලෙන, පතිනා බුජ්ජකෙන ව;
මුත්තාමහි ජාතිමරණා, භවනෙත්ති සමුහතා”ති.

... මුත්තා පෙරි....

12. ධම්මදින්නාපෙරිගාථා

12.

“ඡන්දජාතා අවසායී, මනසා ව චුටා [චුට්ඨා (සායා.), චුට්ඨා (සී. අට්ඨ.)]
සීයා;
කාමෙසු අජ්ජට්ඨන්ධවිත්තා [අජ්ජට්ඨන්ධවිත්තා (ක.)],
උද්ධංසොතාති වුච්චති”ති [උද්ධංසොතා විමුච්චතීති (සී. පී.)].

... ධම්මදින්නා පෙරි....

13. විසාඛාපෙරිගාථා

13.

“කරොථ බුද්ධසාසනං, යං කත්වා නානුතජ්ජති;
ඛිජ්ජං පාදානි ධොවිත්වා, එකමත්තෙ නිසීද්ධා”ති.

... විසාඛා පෙරි....

14. සුමනාපෙරිගාථා

14.

“ධාතුයො දුක්ඛතො දිස්වා, මා ජාතිං පුනරාගමි;
භවෙ ඡන්දං විරාජෙත්වා, උපසන්තා වරිස්සසී”ති.

... සුමනා පෙරි....

15. උත්තරාපෙරිගාථා

15.

“කායෙන සංවුතා ආසිං, වාචාය උද වෙනසා;
සමුලං තණ්හමබ්බුය්හ, සිතිභූතාමහි නිබ්බුතා”ති.

... උත්තරා පෙරි....

16. වුඩ්ඨපබ්බජිතසුමනාපෙරිගාථා

16.

“සුඛං ත්වං වුඩ්ඨිකෙ සෙහි, කත්වා වොළෙන පාරුතා;
උපසන්තො හි තෙ රාගො, සිතිභූතාසි නිබ්බුතා”ති.

... සුමනා වුඩ්ඨපබ්බජිතා පෙරි....

17. ධම්මාපෙරිගාථා

17.

“පිණ්ඩපාතං චරිත්ථාන, දණ්ඩමොලුබ්භ දුබ්බලා;
වෙධමානෙහි ගත්තෙහි, තත්පෙව නිපතිං ඡමා;
දිස්වා ආදීනවං කායෙ, අථ චිත්තං විමුවචි මෙ”ති.

... ධම්මා පෙරි....

18. සඬ්ඝාපෙරිගාථා

18.

“හිත්වා සරෙ පබ්බජිත්වා [පබ්බජිතා (සි. අට්ඨ.)], හිත්වා පුත්තං
පසුං පියං;
හිත්වා රාගඤ්ච දොසඤ්ච, අවිජ්ජඤ්ච විරාජිය;
සමුලං තණ්හමබ්බුය්හ, උපසන්තාමහි නිබ්බූතා”ති.

... සඬ්ඝා පෙරි....

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

2. දුකනිපාතො

1. අභිරුපනන්දාපෙරිගාථා

19.

[අප. පෙරි 2.4.157 අපදානෙපි] “ආතුරං අසුචිං පුතීං, පස්ස නන්දෙ
සමුස්සයං;
අසුභාය චිත්තං භාවෙහි, එකග්ගං සුසමාහිතං.

20.

“අනිමිත්තඤ්ච භාවෙහි, මානානුසයමුජ්ජහ;
තතො මානාහිසමයා, උපසන්තා චරිස්සසී”ති.

ඉත්ථං සුදං භගවා අභිරුපනන්දං සික්ඛමානං ඉමාහි ගාථාහි අභිණ්භං
ඔවදතීති [ඉත්ථං සුදං භගවා අභිරුපනන්දං සික්ඛමානං ඉමාහි ගාථාහි
අභිණ්භං ඔවදතීති (ක.)].

2. ජෙත්තාපෙරිගාථා

21.

“යෙ ඉමෙ සත්ත ඛොජ්ඣාදිගා, මග්ගා නිබ්බානපත්තියා;
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ, යථා බුද්ධොන දෙසිතා.

22.

“දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා, අන්තිමොයං සමුස්සයො;

වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො, නත්ථි දානි පුනඛ්භවො’’ති.

ඉත්ථං සුදං ජෙත්තා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

3. සුමඨිගලමානාථෙරිගාථා

23.

“සුමුත්තිකා සුමුත්තිකා [සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකෙ (සී.), සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකා (සා. ක.)], සාධුමුත්තිකාමිහි මුසලස්ස;
අහිරිකො මෙ ඡත්තකං වාපි, උක්ඛලිකා මෙ දෙඬිචුහං වාති.

24.

“රාගඤ්ච අහං දොසඤ්ච, විච්චිට්ඨි විච්චිට්ඨිති විහනාමි;
සා රුක්ඛමුලමුපගම්ම, අහො සුඛන්ති සුඛතො ක්ඛායාමි’’ති.

... සුමඨිගලමානා ථෙරි [අඤ්ඤතරා ථෙරි හික්ඛුනී අපඤ්ඤාතා (සා. ක.)].

4. අඬ්ඬකාසිථෙරිගාථා

25.

“යාව කාසිජනපදො, සුඬිකො මෙ තත්ථකො අහු;
තං කත්ථා නෙගමො අග්ගං, අඬ්ඬකාසිග්ගං යංපෙසි මං.

26.

“අථ නිබ්බන්දහං රූපෙ, නිබ්බන්දඤ්ච විරජ්ජහං;
මා පුන ජාතිසංසාරං, සන්ධාවෙය්‍යං පුනජ්ජනං;
තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසන’’න්ති.

... අඬ්ඬකාසි ථෙරි....

5. විත්තාථෙරිගාථා

27.

“කිඤ්චාපි ඛොමිහි කිසිකා, ගිලානා බාල්භදුබ්බලා;
දණ්ඩමොලුබ්භ ගච්ඡාමි, පබ්බතං අහිරුහිය.

28.

“සඬ්ඝාරිං නික්ඛිපිත්ථාන, පත්තකඤ්ච නිකුජ්ජිය;
සෙලෙ බම්භෙසිමත්තානං, තමොඛන්ධං පදාලියා’’ති.

... විත්තා ථෙරි....

6. මෙත්තිකාථෙරිගාථා

29.

“කිඤ්චාපි ඛොමිහි දුක්ඛිතා, දුබ්බලා ගතයොබ්බතා;

දණ්ඩමොලුබ්භ ගච්ඡාමි, පබ්බතං අභිරුහිය.

30.

“නික්ඛිපිත්වාන සඬ්ඝාටිං, පත්තකඤ්ච නිකුජ්ජිය;
නිසිත්තා චම්භි සෙලම්භි, අථ චිත්තං විමුච්චි මෙ;
තිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසන” ත්ති.

... මෙත්තිකා ථෙරි....

7. මිත්තාථෙරිගාථා

31.

“වාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමි;
පාටිභාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඨගසුසමාගතං.

32.

“උපොසථං උපාගච්ඡිං, දෙවකායාහිනන්දිනී;
සාජ්ජ ඵකෙන හත්තෙන, මුණ්ඩා සඬ්ඝාටිපාරුතා;
දෙවකායං න පත්ථෙහං, විනෙයා හදයෙ දර” ත්ති.

... මිත්තා ථෙරි....

8. අභයමාතුථෙරිගාථා

33.

“උද්ධං පාදතලා අම්ම, අධො වෙ කෙසමත්ථකා;
පච්චචෙක්ඛස්සුමං කායං, අසුචිං පුතිගන්ධිකං.

34.

“ඵචං විහරමානාය, සබ්බො රාගො සමුහතො;
පරිලාභො සමුච්ඡිත්තො, සීතිභූතාමිහි නිබ්බූතා” ති.

... අභයමාතු ථෙරි....

9. අභයාථෙරිගාථා

35.

“අභයෙ හිදුරො කායො, යත්ථ සතා පුච්ඡජ්ජනා;
නික්ඛිපිස්සාමිමං දෙහං, සම්පජානා සතීමතී.

36.

“බහුහි දුක්ඛධම්මෙහි, අප්පමාදරතාය මෙ;
තණ්හක්ඛයො අනුජ්ජත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසන” ත්ති.

... අභයා ථෙරි....

10. සාමාපෙරිගාථා

37.

“චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං, විහාරා උපනික්ඛමිං;
අලද්ධා චෙතසො සන්තිං, චිත්තෙ අවසවත්තිනී;
තස්සා මෙ අට්ඨමී රත්ති, යතො තණ්හා සමුහතා.

38.

“බහුභි දුක්ඛධම්මෙහි, අප්පමාදරතාය මෙ;
තණ්හක්ඛයො අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසන”න්ති.

... සාමා පෙරි....

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

3. තිකනිපාතො

1. අපරාසාමාපෙරිගාථා

39.

“පණ්ණවිසතිවස්සානි, යතො පබ්බජිතාය මෙ;
නාභිජානාමි චිත්තස්ස, සමං ලද්ධං කුදාවනං.

40.

“අලද්ධා චෙතසො සන්තිං, චිත්තෙ අවසවත්තිනී;
තතො සංවෙගමාපාදිං, සරිත්වා ජිනසාසනං.

41.

“බහුභි දුක්ඛධම්මෙහි, අප්පමාදරතාය මෙ;
තණ්හක්ඛයො අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං;
අජීප මෙ සත්තමී රත්ති, යතො තණ්හා විසොසිතා”ති.

... අපරා සාමා පෙරි....

2. උත්තමාපෙරිගාථා

42.

“චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං, විහාරා උපනික්ඛමිං;
අලද්ධා චෙතසො සන්තිං, චිත්තෙ අවසවත්තිනී.

43.

“සා භික්ඛුනිං උපගච්ඡිං, යා මෙ සද්ධායිකා අහු;
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි, ඛන්ධායතනධාතුයො.

44.

“තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිත්වාන, යථා මං අනුසාසි සා;

සත්තාහං එකපල්ලඬකෙන, නිසිදිං පිතිසුඛසමප්පිතා **[නිසිදිං සුඛසමප්පිතා (සි.)]**;
අට්ඨමියා පාදෙ පසාරෙසිං, තමොඛන්ධං පදාලියා’ති.

... උත්තමා පෙරි....

3. අපරාඋත්තමාපෙරිගාථා

45.

“යෙ ඉමෙ සත්ත ඛොජ්ඣුඬගා, මග්ගා නිබ්බානපත්තියා;
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ, යථා බුද්ධෙන දෙසිතා.

46.

“සුඤ්ඤතස්සානිමිත්තස්ස, ලාභිනීහං යදිච්ඡකං;
ඔරසා ධිතා බුද්ධස්ස, නිබ්බානාභිරතා සදා.

47.

“සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡින්නා, යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා;
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො, නත්ථි දානි පුනඛහවො’ති.

... අපරා උත්තමා පෙරි....

4. දන්තිකාපෙරිගාථා

48.

“දිවාචිහාරා නික්ඛමම, ගිජ්ඣුකුට්ඨි පබ්බතෙ;
නාගං ඔගාහමුත්තිණ්ණං, නදීතීරමහි අද්දසං.

49.

“පුරිසො අඬකුසමාදාය, ‘දෙහි පාද’න්ති යාවති;
නාගො පසාරයී පාදං, පුරිසො නාගමාරුහි.

50.

“දිස්වා අදන්තං දමිතං, මනුස්සානං වසං ගතං;
තතො චිත්තං සමාධෙසිං, බලු තාය වනං ගතා’ති.

... දන්තිකා පෙරි....

5. උබ්බිරිපෙරිගාථා

51.

“අම්ම ජීවාති වනම්හි කන්දසි, අත්තානං අධිගච්ඡ උබ්බිරි;
චුල්ලාසිතිසහස්සානි **[චුල්ලාසිතිසහස්සානි (සි.)]**, සබ්බා ජීවසනාමිකා;
එතම්භාලාහතෙ දඩ්ඨා, තාසං කමනුසොචසි.

52.

“අබ්බහි [අබ්බුතී (සා.), අබ්බුළ්හං (ක.)] චත මෙ සල්ලං, දුද්දසං
හදයස්සිතං [හදයනිස්සිතං (සි. සා.)];
යං මෙ සොකපරෙතාය, ධිතුසොකං බ්‍යපානුදි.

53.

“සාජ්ජ අබ්බුළ්හසල්ලාහං, නිච්ජාතා පරිනිබ්බුතා;
බුද්ධං ධම්මඤ්ච සඨිසඤ්ච, උපෙම් සරණං මුනි”න්ති.

... උබ්බිරි ථෙරි....

6. සුක්කාථෙරිගාථා

54.

“කිංමෙ කතා රාජගහෙ මනුස්සා, මධුං පීතාව [මධුපීතාව (සි.)]
අච්ඡරෙ;
යෙ සුක්කං න උපාසන්ති, දෙසෙන්නිං බුද්ධසාසනං.

55.

“තඤ්ච අප්පට්ඨානීයං, අසෙවනකමොජ්චං;
පිචන්ති මඤ්ඤෙ සප්පඤ්ඤා, වලාහකම්චද්ධගු.

56.

“සුක්කා සුක්කෙහි ධම්මෙහි, වීතරාගා සමාහිතා;
ධාරෙති අන්තිමං දෙහං, ජෙත්වා මාරං සවාහන”න්ති.

... සුක්කා ථෙරි....

7. සෙලාථෙරිගාථා

57.

“නත්ථි නිස්සරණං ලොකෙ, කිං විචෙකෙන කාහසි;
භුඤ්ජාහි කාමරතියො, මාහු පච්ඡානුතාපිනී”.

58.

“සත්තිසුලුපමා කාමා, බන්ධාසං අධිකුට්ටනා;
යං ත්වං ‘කාමරතිං’ බුසි, ‘අරතී’ දානි සා මම.

59.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී [නන්දි (සි. සා.)], තමොබන්ධො
පදාලිතො;
ඵචං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තකා”ති.

... සෙලා ථෙරි....

8. සොමාපෙරිගාථා

60.

“යං තං ඉසිහි පත්තබ්බං, ධානං දුරහිසම්භවං;
න තං ද්විච්චුලපඤ්ඤාය, සක්කා පජ්ජොතුමිත්ථියා”.

61.

“ඉත්ථිභාවො නො කිං කයිරා, විත්තම්භි සුසමාහිතෙ;
ඤාණම්භි චත්තමානම්භි, සම්මා ධම්මං විපස්සනො.

62.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොබන්ධො පදාලිතො;
එවං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තකා” ති.

... සොමා පෙරි....

තිකනිපාතො නිට්ඨිතො.

4. චතුක්කනිපාතො

1. හද්දාකාපිලානිපෙරිගාථා

63.

“පුත්තො බුද්ධස්ස දායාදො, කස්සපො සුසමාහිතො;
පුබ්බෙනිවාසං යොවෙදි, සග්ගාපායඤ්ච පස්සති.

64.

“අපො ජාතික්ඛයං පත්තො, අහිඤ්ඤාවොසිතො මුනි;
එතාහි තිහි විජ්ජාහි, තෙවිජ්ජො හොති බ්‍රාහ්මණො.

65.

“තපෙව හද්දා කාපිලානී, තෙවිජ්ජා මච්චුහායිනී;
ධාරෙති අන්තිමං දෙහං, ජෙත්වා මාරං සවාහනං.

66.

“දිස්වා ආදීනවං ලොකෙ, උහො පබ්බජිතා මයං;
තාමිහ ඛිණාසවා දන්තා, සිතිභූතමිහ නිබ්බුතා” ති.

... හද්දා කාපිලානී පෙරි....

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

5. පඤ්චකනිපාතො

1. අඤ්ඤතරාපෙරිගාථා

67.

“පණ්ණවිසතිවස්සානි, යතො පබ්බජිතා අහං;
නාවජරාසඛිසාතමත්තමපි, විත්තස්සුපසමජ්ඣගං.

68.

“අලද්ධා චෙතසො සන්තිං, කාමරාගෙනවස්සුතා;
බාහා පග්ගස්ස කන්දන්ති, විහාරං පාවිසිං අහං.

69.

“සා හික්ඛුතිං උපාගච්ඡිං, යා මෙ සද්ධායිකා අහු;
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි, ඛන්ධායතනධාතුයො.

70.

“තස්සා ධම්මං සුඤ්ඤිතං, එකමන්තෙ උපාවිසිං;
පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි, දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං.

71.

“වෙනොපරිච්චඤාණඤ්ච [වෙනොපරියඤාණඤ්ච (ක.)],
සොතධාතු විසොධිතා;
ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා, පත්තො මෙ ආසවක්ඛයො;
ඡළහිඤ්ඤා [ඡ මෙහිඤ්ඤා (සා. ක.)] සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස
සාසන”න්ති.

... අඤ්ඤතරා පෙරි

2. විමලාපෙරිගාථා

72.

“මත්තා වණ්ණෙන රූපෙන, සොහග්ගෙන යසෙන ච;
යොබ්බතෙන චූපත්ථද්ධා, අඤ්ඤාසමතිමඤ්ඤිහං.

73.

“විභූසෙත්වා ඉමං කායං, සුචිත්තං බාලලාපනං;
අට්ඨාසිං වෙසිද්ධාරම්හි, ලුද්දො පාසම්චොඩ්ඨිය.

74.

“පිලන්ධනං විදංසෙත්ති, ගුරුහං පකාසිකං බහුං;
අකාසිං විවිධං මායං, උජ්ජග්ගන්ති බහුං ජනං.

75.

“සාජ්ජ පිණ්ඩං වරිත්වාන, මුණ්ඩා සඛිසාට්ඨාරුතා;
නිසින්තා රුක්ඛමුලම්හි, අවිතක්කස්ස ලාහිනී.

76.

“සබ්බෙ යොගා සමුච්ඡින්නා, යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා;
බෙපෙත්වා ආසවෙ සබ්බෙ, සිතිභූතාමහි නිබ්බූතා”ති.

... විමලා පුරාණගණිකා පෙරි....

3. සීහාපෙරිගාථා

77.

“අයොනිසො මනසිකාරා, කාමරාගෙන අට්ඨිතා;
අහොසිං උද්ධතා පුබ්බෙ, චිත්තෙ අවසවත්තිනී.

78.

“පරිපූට්ඨිතා ක්ලෙසෙහි, සුභසඤ්ඤානුවත්තිනී;
සමං චිත්තස්ස න ලහිං, රාගචිත්තවසානුගා.

79.

“කිසා පණ්ඩු විවණ්ණා ච, සත්ත වස්සානි වාරිහං;
නාහං දිවා වා රත්තිං වා, සුඛං චිත්තං සුදුක්ඛිතා.

80.

“තතො රජ්ජුං ගහෙත්වාන, පාවිසිං වනමත්තරං;
වරං මෙ ඉධ උබ්බන්ධං, යඤ්ච හීනං පුනාවරෙ.

81.

“දළ්භපාසං [දළ්භං පාසං (සි.)] කරිත්වාන, රුක්ඛසාඛාය ඛන්ධිය;
පක්ඛිපිං පාසං ගීවායං, අථ චිත්තං විමුච්චි මෙ”ති.

... සීහා පෙරි....

4. සුන්දරීනන්දාපෙරිගාථා

82.

“ආතුරං අසුචිං පුතීං, පස්ස නන්දෙ සමුස්සයං;
අසුභාය චිත්තං භාවෙහි, එකග්ගං සුසමාහිතං.

83.

“යථා ඉදං තථා එතං, යථා එතං තථා ඉදං;
දුග්ගන්ධං පුතිකං වාතී, බාලානං අහිනන්දිතං.

84.

“එවමෙතං අවෙක්ඛන්තී, රත්තින්දිවමතන්දිතා;
තතො සකාය පඤ්ඤාය, අහිනිබ්බිජ්ඣ [අහිනිබ්බිජ්ජ (සි. සායා.)]
දක්ඛිසං.

85.

“තස්සා මෙ අප්පමත්තාය, විචිනන්තියා යොනිසො;
යථාභූතං අයං කායො, දිට්ඨො සන්තර්ඛානිරො.

86.

“අථ නිබ්බන්දහං කායෙ, අජ්ඣත්තඤ්ච විරජ්ජහං;
අප්පමත්තා විසංයුත්තා, උපසන්තාමහි නිබ්බුතා”ති.

... සුන්දරිනන්දා ථෙරි....

5. නන්දුත්තරාථෙරිගාථා

87.

“අග්ගිං චන්දඤ්ච සුරියඤ්ච, දෙවතා ච නමස්සිහං;
නදීතිත්ථානි ගන්ත්වාන, උදකං ඔරුහාමිහං.

88.

“බහුවතසමාදානා, අඛිඨං සීසස්ස ඔලිබ්බිං;
ජමාය සෙය්‍යං කප්පෙමි, රත්තිං හත්තං න භුඤ්ජහං.

89.

“විභූසාමණ්ඩනරතා, න්හාපනුවිජාදනෙහි ච;
උපකාසිං ඉමං කායං, කාමරාගෙන අට්ටිතා.

90.

“තතො සද්ධං ලහිත්වාන, පබ්බජිං අනගාරියං;
දිස්වා කායං යථාභූතං, කාමරාගො සමුහතො.

91.

“සබ්බෙ භවා සමුවිජිත්තා, ඉච්ඡා ච පත්ථනාපි ච;
සබ්බයොගවිසංයුත්තා, සන්තිං පාපුණි වෙතසො”ති.

... නන්දුත්තරා ථෙරි....

6. මිත්තාකාළිථෙරිගාථා

92.

“සද්ධාය පබ්බජිත්වාන, අගාරස්මානගාරියං;
විචරිංහං තෙන තෙන, ලාභසක්කාරඋස්සුකා.

93.

“රිඤ්චිත්වා පරමං අත්ථං, භීනමත්ථං අසෙවිහං;
කිලෙසානං වසං ගන්ත්වා, සාමඤ්ඤත්ථං න බුජ්ඣමිහං.

94.

“තස්සා මෙ අහු සංවෙගො, නිසින්නාය විහාරකෙ;
උම්මග්ගපට්ඨන්තාමිහි, තණ්හාය වසමාගතා.

95.

“අප්පකං ජීවිතං මය්හං, ජරා ඛ්‍යාධි ච මද්දති;
පුරායං හිජ්ජති [ජරාය හිජ්ජතෙ (සි.)] කායො, න මෙ කාලො
පමජ්ජිතුං.

96.

“යථාභූතමවෙක්ඛන්තී, ඛන්ධානං උදයබ්බයං;
විමුත්තවිත්තා උට්ඨාසිං, කතං බුද්ධස්ස සාසන”න්ත්න්ත්ති.

... මිත්තා කාළි ථෙරි....

7. සකුලාථෙරිගාථා

97.

“අගාරස්මිං වසන්තිහං, ධම්මං සුත්වාන හික්ඛුනො;
අද්දසං විරජං ධම්මං, නිබ්බානං පදමච්චුතං.

98.

“සාහං පුත්තං ධීතරඤ්ච, ධනධඤ්ඤඤච ඡඩ්ඨිය;
කෙසෙ ඡෙදාපයිත්වාන, පබ්බජිං අනගාරියං.

99.

“සික්ඛමානා අහං සන්තී, භාවෙන්තී මග්ගමඤ්ජසං;
පහාසිං රාගදොසඤ්ච, තදෙකට්ඨෙ ච ආසවෙ.

100.

“හික්ඛුනී උපසම්පජ්ජ, පුබ්බජාතිමනුස්සරිං;
දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං [විසොධිතං දිබ්බවක්ඛු (සි.)], විමලං
සාධුභාවිතං.

101.

“සඬ්ඛාරෙ පරතො දිස්වා, හෙතුජාතෙ පලොකිතෙ [පලොකිතෙ
(ක.)];
පහාසිං ආසවෙ සබ්බෙ, සිතිභූතාමිහි නිබ්බුතා”ති.

... සකුලා ථෙරි....

8. සොණාථෙරිගාථා

102.

“දස පුත්තෙ විජායිත්වා, අස්මිං රූපසමුස්සයෙ;
තතොහං දුබ්බලා ජිණ්ණො, භික්ඛුනිං උපසඬකමිං.

103.

“සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි, ඛන්ධායතනධාතුයො;
තස්සා ධම්මං සුභිත්වාන, කෙසෙ ඡෙත්වාන පබ්බජිං.

104.

“තස්සා මෙ සික්ඛමානාය, දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං;
පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි, යත්ථ මෙ වුසිතං පුරෙ.

105.

“අනිමිත්තඤ්ච භාවෙමි, එකග්ගා සුසමාහිතා;
අනන්තරාවිමොක්ඛාසිං, අනුපාදාය නිබ්බුතා.

106.

“පඤ්චක්ඛන්ධා පරිඤ්ඤාතා, තිට්ඨන්ති ඡින්නමූලකා;
ධි තවත්ථු ජරෙ ජම්මෙ, නත්ථි දානි පුනඛහවො”ති.

... සොණා ථෙරි....

9. හද්දාකුණ්ඩලකෙසාථෙරිගාථා

107.

“ලුනකෙසි පඬකධරි, එකසාටි පුරෙ වරිං;
අවජ්ජෙ වජ්ජමතිනි, වජ්ජෙ වාවජ්ජදස්සිනි.

108.

“දිවාචිහාරා නික්ඛම්ම, ගිජ්ඣකුට්ඨි පබ්බතෙ;
අද්දසං විරජං බුද්ධං, භික්ඛුසඬසපුරක්ඛතං.

109.

“නිහව්ව ජාණුං වන්දිත්වා, සම්මුඛා අඤ්ජලිං අකං;
‘එහි හද්දෙ’ති මං අවච, සා මෙ ආසුපසම්පදා.

110.

“විණ්ණො අඬගා ව මගධා, වජ්ජී කාසි ව කොසලා;
අනණා පණ්ණාසවස්සානි, රට්ඨපිණ්ඩං අභුඤ්ජහං.

111.

“පුඤ්ඤං වත පසවි බහුං, සප්පඤ්ඤො වතායං උපාසකො;
යො හද්දාය වීවරං අදාසි, විජ්ජමුත්තාය සබ්බගන්ථෙහි”ති.

... හද්දා කුණ්ඩලකෙසා ථෙරි....

10. පටාවාරාථෙරිගාථා

112.

“නඬගලෙහි කසං බෙත්තං, බීජානි පවපං ඡමා;
පුත්තදාරානි පොසෙත්තා, ධනං වින්දන්ති මාණවා.

113.

“කිමහං සීලසම්පන්නා, සත්ථුසාසනකාරිකා;
නිබ්බානං නාධිගච්ඡාමි, අකුසිතා අනුද්ධතා.

114.

“පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන, උදකෙසු කරොමහං;
පාදොදකඤ්ච දිස්වාන, ථලතො නින්නමාගතං.

115.

“තතො විත්තං සමාධෙසිං, අස්සං හද්දංචජානියං;
තතො දීපං ගහෙත්වාන, විහාරං පාවිසිං අහං;
සෙය්‍යං ඔලොකයිත්වාන, මඤ්චකම්භි උපාවිසිං.

116.

“තතො සුචිං ගහෙත්වාන, වට්ටිං ඔකස්සයාමහං;
පදීපස්සෙව නිබ්බානං, විමොක්ඛො අහු චෙතසො”ති.

... පටාවාරා ථෙරි....

11. නිංසමත්තාථෙරිගාථා

117.

“මුසලානි ගහෙත්වාන, ධඤ්ඤං කොට්ටෙන්ති මාණවා [මානවා
(සී.)];
පුත්තදාරානි පොසෙත්තා, ධනං වින්දන්ති මාණවා.

118.

“කරොථ බුද්ධසාසනං, යං කත්වා නානුතප්පති;
බීජපං පාදානි ධොවිත්වා, එකමන්තෙ නිසීදථ;
චෙතොසමථමනුයුත්තා, කරොථ බුද්ධසාසනං’.

119.

“තස්සා තා [තං (සී.)] වචනං සුත්වා, පටාවාරාය සාසනං;
පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන, එකමන්තං උපාවිසුං;
චෙතොසමථමනුයුත්තා, අකංසු බුද්ධසාසනං.

120.

“රත්තියා පුරිමෙ යාමෙ, පුබ්බජානිමනුස්සරුං;
රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ, දිබ්බවක්ඛුං විසොධයුං;
රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ, තමොඛන්ධං පදාලයුං.

121.

“උට්ඨාය පාදෙ වන්දිංසු, ‘කතා තෙ අනුසාසනී;
ඉන්දංව දෙවා තිදසා, සඬිගාමෙ අපරාජිතං;
පුරක්ඛත්වා විහස්සාම [විහරාම (සී.), විහරිස්සාම (සායා.)],
තෙවිජ්ජාමිහ අනාසවා’’ති.

ඉන්ථං සුදං තිංසමත්තා ථෙරි භික්ඛුනියො පටාචාරාය සන්තිකෙ අඤ්ඤං
බ්‍යාකරිංසුති.

12. වන්දාථෙරිගාථා

122.

“දුග්ගතාහං පුරෙ ආසිං, විධවා ච අපුත්තිකා;
විනා මිත්තෙහි ඤාතීහි, හත්තචොළස්ස නාධිගං.

123.

“පත්තං දණ්ඩඤ්ච ගණ්හිත්වා, භික්ඛමානා කුලා කුලං;
සීතුණ්හෙන ච ඩය්හන්තී, සත්ත වස්සානි වාරිහං.

124.

“භික්ඛුනිං පුන දිස්වාන, අන්තපානස්ස ලාභිනිං;
උපසඬිකම්ම අවොචං [අවොචිං (ක.)], ‘පබ්බජ්ජං අනගාරියං’.

125.

“සා ච මං අනුකම්පාය, පබ්බාපෙසි පටාචාරා;
තතො මං ඔවදිත්වාන, පරමත්ථෙ නියොජයි.

126.

“තස්සාහං වචනං සුත්වා, අකාසිං අනුසාසනිං;
අමොසො අය්‍යායොවාදො, තෙවිජ්ජාමිහි අනාසවා’’ති.

... වන්දා ථෙරි....

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

6. ඡක්කනිපාතො

1. පඤ්චසතමත්තාථෙරිගාථා

127.

“යස්ස මග්ගං න ජානාසි, ආගතස්ස ගතස්ස වා;
තං කුතො වාගතං සත්තං [සත්තං (සි.), පුත්තං (සා.)], ‘මම
පුත්තො’ති රොදසි.

128.

“මග්ගඤ්ච බොස්ස [බො’ථ (සා. ක.)] ජානාසි, ආගතස්ස ගතස්ස
වා;
න නං සමනුසොචෙසි, එවංධම්මා හි පාණිනො.

129.

“අයාවිතො තතාගච්ඡි, නානුඤ්ඤාතො [අනනුඤ්ඤාතො (සි.
සා.)] ඉතො ගතො;
කුතොචි නුන ආගන්ත්වා, වසිත්වා කතිපාහකං;
ඉතොපි අඤ්ඤෙන ගතො, තතොපඤ්ඤෙන ගච්ඡති.

130.

“පෙනො මනුස්සරූපෙන, සංසරන්තො ගමිස්සති;
යථාගතො තථා ගතො, කා තත්ථ පරිදෙවනා”.

131.

“අබ්බහි [අබ්බය්හං (සා.)] වත මෙ සල්ලං, දුද්දසං හදයස්සිතං;
යා මෙ සොකපරෙතාය, පුත්තසොකං බාපානුදි.

132.

“සාජ්ජ අබ්බුල්ලසල්ලාහං, නිච්ඡාතා පරිනිබ්බතා;
බුද්ධං ධම්මඤ්ච සඨසඤ්ච, උපෙම් සරණං මුනිං”.

ඉත්ථං සුදං පඤ්චසතමත්තා පෙරි හික්ඛුනියො...පෙ.....

2. වාසෙට්ඨිපෙරිගාථා

133.

“පුත්තසොකෙනහං අට්ඨා, ඛිත්තවිත්තා විසඤ්ඤිති;
නග්ගා පකිණ්ණකෙසි ව, තෙන තෙන විචාරිහං.

134.

“විථි [වසිං (සි.)] සඨකාරකුටෙසු, සුසානෙ රථියාසු ව;
අවරිං තිණි වස්සානි, බුජ්ජිපාසාසමජ්ජිතා.

135.

“අථද්දසාසිං සුගතං, නගරං මිට්ඨං පති [ගතං (ක.)];
අදන්තානං දමෙතාරං, සම්බුද්ධමකුතොහයං.

136.

“සවිත්තං පටිලද්ධාන, වන්දිත්වාන උපාවිසිං;
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි, අනුකම්පාය ගොතමො.

137.

“තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිත්වාන, පබ්බතං අනගාරියං;
යුඤ්ජන්ති සත්ථුවචනෙ, සච්ඡාකාසිං පදං සිවං.

138.

“සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡින්නා, පහීනා එතදන්තිකා;
පරිඤ්ඤාතා හි මෙ වත්ථු, යතො සොකාන සම්භවො”ති.

... වාසෙට්ඨි පෙරි....

3. බෙමාපෙරිගාථා

139.

“දහරා ත්වං රූපවතී, අහමිපි දහරො යුවා;
පඤ්චඩ්ඨිගිකෙන තුරියෙන [තුරෙන (ක.)], එහි බෙමෙ රමාමසෙ”.

140.

“ඉමිනා පුත්තිකායෙන, ආතුරෙන පහඩ්භුනා;
අට්ටියාමි හරායාමි, කාමතණ්භා සමුහනා.

141.

“සත්තිසුලුපමා කාමා, ඛන්ධාසං අධිකුට්ටනා;
යං ‘ත්වං කාමරතිං’ බුසි, ‘අරතී’ දානි සා මම.

142.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොඛන්ධො පදාලිතො;
එවං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තක.

143.

“නක්ඛත්තානි නමස්සන්තා, අග්ගිං පරිවරං වනෙ;
යථාභුවචමජානන්තා, බාලා සුද්ධිමමඤ්ඤථ.

144.

“අහඤ්ච බො නමස්සන්තී, සම්බුද්ධං පුරිසුත්තමං;
පමුත්තා [පරිමුත්තා (සි. සා.)] සබ්බදුක්ඛෙහි,
සත්ථුසාසනකාරිකා”ති.

... බෙමා පෙරි....

4. සුජාතාථෙරිගාථා

145.

“අලඬිකතා සුවසනා, මාලිනී වන්දනොක්ඛිතා;
සබ්බාහරණසඤ්ජන්තා, දාසීගණපුරක්ඛතා.

146.

“අන්තං පානඤ්ච ආදාය, බජ්ජං භොජ්ජං අනප්පකං;
ගෙහතො නික්ඛමිත්වාන, උය්‍යානමභිභාරයිං.

147.

“තත්ථ රමිත්වා කිලිත්වා, ආගච්ඡන්ති සකං සරං;
විහාරං දට්ඨුං පාවිසිං, සාකෙතෙ අඤ්ජනං වනං.

148.

“දිස්වාන ලොකපජ්ජොතං, වන්දිත්වාන උපාවිසිං;
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි, අනුකම්පාය චක්ඛුමා.

149.

“සුත්වා ච බො මහෙසිස්ස, සච්චං සම්පට්ඨිජ්ඣකං;
තත්ථෙව විරජං ධම්මං, ඵ්ඤ්ඤං අමතං පදං.

150.

“තතො විඤ්ඤාතසද්ධම්මා, පබ්බජිං අනගාරියං;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා, අමොඝං බුද්ධසාසන’න්ති.

... සුජාතා ථෙරි....

5. අනොපමාථෙරිගාථා

151.

“උච්චෙ කුලෙ අහං ජාතා, බහුවිත්තෙ මහද්ධනෙ;
චණ්ණරූපෙන සම්පන්නා, ධිතා මජ්ඣස්ස [මෙසස්ස (සී.), මෙසිස්ස (සායා.)] අනුජා.

152.

“පත්ථිතා රාජපුත්තෙහි, සෙට්ඨිපුත්තෙහි ගිජ්ඣිතා
[සෙට්ඨිපුත්තෙහි ගිජ්ඣිතා (සී.)];
පිතු මෙ පෙසයි දුතං, දෙට් මය්හං අනොපමං.

153.

“යත්තකං තුලිතා එසා, තුය්හං ධිතා අනොපමා;
තතො අට්ඨගුණං දස්සං, හිරඤ්ඤං රතනානි ච.

154.

“සාහං දිස්වාන සම්බුද්ධං, ලොකජෙට්ඨං අනුත්තරං;
තස්ස පාදානි චන්දිත්වා, එකමන්තං උපාවිසිං.

155.

“සො මෙ ධම්මදෙසෙසි, අනුකම්පාය ගොතමො;
නිසින්තා ආසනෙ තස්මිං, චූසයිං තනියං එලං.

156.

“තතො කෙසානි ඡෙත්වාන, පබ්බජිං අනගාරියං;
අජ්ජ මෙ සත්තම් රත්ති, යතො තණ්හා විසොසිතා”ති.

... අනොපමා පෙරි....

6. මහාපජාපතිගොතම්පෙරිගාථා

157.

“බුද්ධ වීර නමො ත්‍යත්ථු, සබ්බසත්තානමුත්තම;
යො මං දුක්ඛා පමොචෙසි, අඤ්ඤඤච බහුකං ජනං.

158.

“සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤාතං, හෙතුතණ්හා විසොසිතා;
භාවිතො අට්ඨඨිතිකො [අරියට්ඨඨිතිකො (සී. ක.), භාවිතට්ඨඨිතිකො
(සායා.)] මග්ගො, නිරොධො චූසිතො මයා.

159.

“මාතා පුත්තො පිතා භාතා, අය්‍යකා ච පුරෙ අහුං;
යථාභුච්චමජානන්ති, සංසරිංහං අනිබ්බිසං.

160.

“දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා, අන්තිමොයං සමුස්සයො;
වික්ඛිණො ජාතිසංසාරො, නත්ථි දානි පුනබ්බවො.

161.

“ආරද්ධවීරියෙ පහිතත්තෙ, නිව්චං දළ්භපරක්කමෙ;
සමග්ගෙ සාවකෙ පස්සෙ, එසා බුද්ධාන චන්දනා.

162.

“බහුතං [බහුත්තං (සී. සායා.)] වත අත්ථාය, මායා ජනයි ගොතමං;
බ්‍යාධිමරණතුන්නානං, දුක්ඛක්ඛන්ධං බ්‍යපානුදී”ති.

... මහාපජාපතිගොතම් පෙරි....

7. ගුත්තාථෙරිගාථා

163.

“ගුත්තෙ යදත්ථං පබ්බජ්ජා, හිත්වා පුත්තං වසුං පියං;
තමෙව අනුබුභෙහි, මා විත්තස්ස වසං ගමි.

164.

“විත්තෙන වඤ්චිතා සත්තා, මාරස්ස විසයෙ රතා;
අනෙකජාතිසංසාරං, සන්ධාවන්ති අවිද්දසු.

165.

“කාමච්ඡන්දඤ්ච ඛ්‍යාපාදං, සක්කායදිට්ඨිමෙව ව;
සීලබ්බතපරාමාසං, විචිකිච්ඡඤ්ච පඤ්චමං.

166.

“සංයොජනානි එතානි, පජහිත්වාන හික්ඛුනී;
ඔරම්භාගමනීයානි, නයිදං පුනරෙහිසි.

167.

“රාගං මානං අවිජ්ජඤ්ච, උද්ධච්චඤ්ච විවජ්ජිය;
සංයොජනානි ඡෙත්වාන, දුක්ඛස්සන්තං කරස්සසි.

168.

“බ්‍රෙපෙත්වා ජාතිසංසාරං, පරිඤ්ඤාය පුනබ්බවං;
දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිච්ඡාතා, උපසන්තා වරිස්සතී”ති.

... ගුත්තා ථෙරි....

8. විජයාථෙරිගාථා

169.

“චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං, විහාරා උපනික්ඛමිං;
අලද්ධා චෙතසො සන්තිං, විත්තෙ අවසවත්තිනී.

170.

“හික්ඛුනිං උපසඬ්ඛමිම, සක්කච්චං පරිපුච්ඡහං;
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි, ධාතුආයතනානි ව.

171.

“චත්තාරි අරියසච්චානි, ඉන්ද්‍රියානි බලානි ව;
බොජ්ඣංගධර්මානි මග්ගං, උත්තමත්ථස්ස පත්තියා.

172.

“තස්සාහං වචනං සුත්වා, කරොන්ති අනුසාසනිං;

රත්තියා පුරිමෙ යාමෙ, පුබ්බජාතිමනුස්සරිං.

173.

“රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ, දිබ්බවක්ඛුං විසොධයිං;
රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ, තමොක්ඛන්ධං පදාලයිං.

174.

“පිතිසුබ්බෙත ච කායං, එරිත්ථා විහරිං තදා;
සත්තමියා පාදෙ පසාරෙසිං, තමොක්ඛන්ධං පදාලියා”ති.

... විජයා ථෙරි....

ජක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

7. සත්තකනිපාතො

1. උත්තරාථෙරිගාඨා

175.

“මුසලානි ගහෙත්ථාන, ධඤ්ඤං කොට්ටෙන්ති මාණවා;
පුත්තදාරානි පොසෙත්තා, ධනං වින්දන්ති මාණවා.

176.

“සට්ඨං බුද්ධසාසනෙ, යං කත්ථා නානුතප්පති;
බ්බ්පං පාදානි ධොවිත්ථා, එකමන්තං නිසීදං.

177.

“විත්තං උපට්ඨපෙත්ථාන, එකග්ගං සුසමාහිතං;
පච්චෙවක්ඛං සඬ්ඛාරෙ, පරතො නො ච අත්තතො’.

178.

“තස්සාහං වචනං සුත්ථා, පටාචාරානුසාසනිං;
පාදෙ පක්ඛාලයිත්ථාන, එකමන්තෙ උපාවිසිං.

179.

“රත්තියා පුරිමෙ යාමෙ, පුබ්බජාතිමනුස්සරිං;
රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ, දිබ්බවක්ඛුං විසොධයිං.

180.

“රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ, තමොක්ඛන්ධං පදාලයිං;
තෙවිජ්ජා අථ වුට්ඨාසිං, කතා තෙ අනුසාසනී.

181.

“සක්කංච දෙවා තිදසා, සඬ්ඛාමෙ අපරාජිතං;

පුරක්ඛත්වා විහස්සාමි, තෙවිජ්ජාමහි අනාසවා’.

... උත්තරා ථෙරි....

2. වාලාථෙරිගාඨා

182.

“සතිං උපට්ඨපෙත්වාන, භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා;
පටිවිජ්ඣි පදං සන්තං, සඬ්ඛාරූපසමං සුඛං’.

183.

“කං නු උද්දිස්ස මුණ්ඩාසි, සමණී විය දිස්සසි;
න ච රොවෙසි පාසණ්ඨෙ, කිම්දං වරසි මොමුහා’.

184.

“ඉතො ඛහිද්ධා පාසණ්ඨා, දිට්ඨියො උපනිස්සිතා;
න තෙ ධම්මං විජානන්ති, න තෙ ධම්මස්ස කොවිදා.

185.

“අත්ථි සක්ඛාකුලෙ ජාතො, බුද්ධො අප්පට්ඨග්ගලො;
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි, දිට්ඨිනං සමතික්කමං.

186.

“දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං, දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං;
අරියං චට්ඨඬ්ඨිකං මග්ගං, දුක්ඛූපසමගාමිනං.

187.

“තස්සාහං වචනං සුත්වා, විහරිං සාසනෙ රතා;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

188.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොඛන්ධො පදාලිතො;
ඵචං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තක’.

... වාලා ථෙරි....

3. උපවාලාථෙරිගාඨා

189.

“සතිමතී චක්ඛුමතී, භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා;
පටිවිජ්ඣිං පදං සන්තං, අකාපුරිසසෙවිතං’.

190.

“කිං නු ජාතිං න රොවෙසි, ජාතො කාමානි භුඤ්ජති;

භුඤ්ජාහි කාමරතියො, මාහු පච්ඡානුතාපිනී”.

191.

“ජාතස්ස මරණං හොති, භත්ථපාදාන ඡෙදනං;
වධබන්ධපරික්ඛේසං, ජාතො දුක්ඛං නිගච්ඡති.

192.

“අත්ථි සක්ඛාකුලෙ ජාතො, සම්බුද්ධො අපරාජිතො;
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි, ජාතියා සමතික්කමං.

193.

“දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං, දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං;
අරියං වට්ඨඨිගිකං මග්ගං, දුක්ඛුපසමගාමිනං.

194.

“තස්සාහං වචනං සුත්වා, විහරිං සාසනෙ රතා;
තිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

195.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොබන්ධො පදාලිතො;
ඵචං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තක”.

... උපවාලා ථෙරි....

සත්තකනිපාතො නිට්ඨිතො.

8. අට්ඨකනිපාතො

1. සීසුපවාලාථෙරිගාථා

196.

“හික්ඛුනි සීලසම්පන්නා, ඉන්ද්‍රියෙසු සුසංවුතා;
අධිගච්ඡෙ පදං සන්තං, අසෙවනකමොජ්චං”.

197.

“තාවතිංසා ච යාමා ච, තුසිතා වාපි දෙවතා;
නිම්මානරතීනො දෙවා, යෙ දෙවා වසවත්තීනො;
තත්ථ චිත්තං පණ්ණිධෙහි, යත්ථ තෙ වුසිතං පුරෙ”.

198.

“තාවතිංසා ච යාමා ච, තුසිතා වාපි දෙවතා;
නිම්මානරතීනො දෙවා, යෙ දෙවා වසවත්තීනො.

199.

“කාලං කාලං භවාභවං, සක්කායස්මිං පුරක්ඛතා;
අවිතිවත්තා සක්කායං, ජාතිමරණසාරිතො.

200.

“සබ්බො ආදීපිතො ලොකො, සබ්බො ලොකො පදීපිතො;
සබ්බො පජ්ජලිතො ලොකො, සබ්බො ලොකො පකම්පිතො.

201.

“අකම්පියං අතුලියං, අපුට්ඨජ්ජනසෙවිතං;
බුද්ධො ධම්මමදෙසෙසි, තත්ථ මෙ නිරතො මනො.

202.

“තස්සාහං වචනං සුත්වා, විහරිං සාසනෙ රතා;
තිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

203.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොබන්ධො පදාලිතො;
එවං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අත්තක”.

... සීඝ්‍රපවාලා පෙරි....

අට්ඨකනිපාතො නිව්ඨිතො.

9. නවකනිපාතො

1. වඩ්ඪමානුපෙරිගාථා

204.

“මා සු තෙ වඩ්ඪ ලොකම්හි, වනංථො ආහු කුදාවනං;
මා පුත්තක පුනජ්ජනං, අහු දුක්ඛස්ස භාගිමා.

205.

“සුඛඤ්ඤි වඩ්ඪ මුත්තයො, අනෙජා ඡින්නසංසයා;
සීතිභූතා දමජ්ජත්තා, විහරන්ති අනාසවා.

206.

“තෙහානුචිණ්ණං ඉසීහි, මග්ගං දස්සනපත්තියා;
දුක්ඛස්සන්තකිරියාය, ත්වං වඩ්ඪ අනුබුභය”.

207.

“විසාරදාව භණ්සි, එතමත්ථං ජනෙත්ති මෙ;
මඤ්ඤාමි නුන මාමිකෙ, වනංථො තෙ න විජ්ජති”.

208.

“යෙ කෙවි වඩ්ඪ සඬ්ඛාරා, භීතා උක්කට්ඨමජ්ඣමා;
අණුපි අණුමත්තොපි, වනංථො මෙ න විජ්ජති.

209.

“සබ්බෙ මෙ ආසවා ඛිණ්ණා, අජ්ජමත්තස්ස ක්කායතො;
තිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං”.

210.

“උළාරං වත මෙ මාතා, පතොදං සමවස්සරි;

පරමත්ථසඤ්ඤිතා ගාථා, යථාපි අනුකම්පිකා.

211.

“තස්සාහං චචනං සුත්වා, අනුසිට්ඨිං ජනෙත්තියා;
ධම්මසංවෙගමාපාදිං, යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියා.

212.

“සොහං පධානපහිතත්තො, රත්තින්දිවමතන්දිතො;
මාතරා වොදිතො සන්තො, අච්ඡිං සන්තිමුත්තමං”.

... වඩ්ඪමාතා පෙරි....

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

10. එකාදසනිපාතො

1. කිසාගොතථීපෙරිගාථා

213.

“කල්‍යාණමිත්තතා මුනිනා, ලොකං ආදිස්ස චණ්ණිකා;
කල්‍යාණමිත්තෙ භජමානො, අපි බාලො පණ්ඩිතො අස්ස.

214.

“භජිතබ්බා සප්පුරිසා, පඤ්ඤා තථා වඩ්ඪති භජන්තානං;
භජමානො සප්පුරිසෙ, සබ්බෙහිපි දුක්ඛෙහි පමුච්චෙය්‍ය.

215.

“දුක්ඛඤ්ච විජානෙය්‍ය, දුක්ඛස්ස ච සමුදයං නිරොධං;
අට්ඨච්ඡිකඤ්ච මග්ගං, චත්තාරිපි අරියසච්චානි.

216.

“දුක්ඛො ඉත්ථිභාවො, අක්ඛාතො පුරිසදම්මසාරථිනා;
සපත්තිකම්පි හි දුක්ඛං, අප්පෙකච්චා සකිං විජානායො.

217.

“ගලකෙ අපි කන්තන්ති, සුබ්බමාලිනියො විසානි බාදන්ති;
ජනමාරකමජ්ඣගතා, උභොපි බ්‍යසනානි අනුභොන්ති.

218.

“උපවිජඤ්ඤා ගච්ඡන්ති, අද්දසාහං පතිං මතං;
පන්ථමිහි විජායිත්වාන, අප්පත්තාව සකං සරං.

219.

“ද්වෙ පුත්තා කාලකතා, පතී ච පන්ථෙ මතො කපණිකාය;

මාතා පිතා ච භාතා, ඩස්භන්ති ච එකච්ඡකායං.

220.

“ඛිණ්ණකුලිනො කපණො, අනුභූතං තෙ දුඛං අපරිමාණං;
අස්සු ච තෙ පචත්තං, බහුනි ච ජාතිසහස්සානි.

221.

“චසිතා සුසානමජ්ඣෙ, අථොපි බාදිතානි පුත්තමංසානි;
භතකුලිකා සබ්බගරහිතා, මතපතිකා අමතමධිගච්ඡිං.

222.

“භාවිතො මෙ මග්ගො, අරියො අට්ඨංඝිකො අමතගාමී;
නිබ්බානං සච්ඡිකතං, ධම්මාදාසං අවෙක්ඛිංහං [අපෙක්ඛිංහං (සි.)].

223.

“අභමම්භි කන්තසල්ලා, ඕහිතභාරා කතඤ්ඞි කරණීයං;
කිසා ගොතමී පෙරී, විමුත්තචිත්තා ඉමං භණ්ඨි”ති.

... කිසා ගොතමී පෙරී....

එකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

11. ද්වාදසකනිපාතො

1. උප්පලවණ්ණාපෙරිගාථා

224.

“උභො මාතා ච ඨිතා ච, මයං ආසුං [ආභුං (සි.)] සපත්තියො;
තස්සා මෙ අහු සංවෙගො, අබ්භූතො ලොමහංසනො.

225.

“ධිරත්ථු කාමා අසුචී, දුග්ගන්ධා බහුකණ්ටකා;
යත්ථ මාතා ච ඨිතා ච, සහරියා මයං අහුං.

226.

“කාමෙස්වාදීනචං දිස්වා, නෙක්ඛම්මං දට්ඨු බෙමතො;
සා පබ්බජ්ජිං රාජගහෙ, අගාරස්මානගාරියං.

227.

“පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි, දිබ්බචක්ඛුං විසොධිතං;
වෙතොපරිච්චඤාණඤ්ච, සොතධාතු විසොධිතා.

228.

“ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා, පත්තො මෙ ආසචක්ඛියො;
ඡළහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

229.

“ඉද්ධියා අභිනිමිත්වා, චතුරස්සං රථං අහං;
බුද්ධස්ස පාදෙ චන්දිත්වා, ලොකනාථස්ස තාදිනො” [සිරිමතො
(සා. ක.)].

230.

“සුපුප්ඵිතග්ගං උපගම්ම පාදපං, එකා තුවං තිට්ඨසි සාලමුලෙ
[රුක්ඛමුලෙ (සා. ක.)];
න වාපි තෙ දුතියො අත්ථි කොචි, න ත්වං බාලෙ භායසි
ධුත්තකානං”.

231.

“සතං සහස්සානිපි ධුත්තකානං, සමාගතා ඵදිසකා භවෙය්හං;
ලොමං න ඉඤ්ජෙ නපි සම්පවෙධෙ, කිං මෙ තුවං මාර
කරිස්සසෙකො.

232.

“එසා අන්තරධායාමි, කුච්ඡං වා පවිසාමි තෙ;
භමුකන්තරෙ තිට්ඨාමි, තිට්ඨන්තිං මං න දක්ඛසි.

233.

“චිත්තම්භි වසිභුතාහං, ඉද්ධිපාදා සුභාවිතා;
ඡලහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

234.

“සත්තිසුලුපමා කාමා, ඛන්ධාසං අධිකුට්ටනා;
යං ත්වං ‘කාමරතිං’ බුසි, ‘අරතී’ දානි සා මම.

235.

“සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොඛන්ධො පදාලිතො;
එවං ජානාහි පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තකා” ති.

... උප්පලවණ්ණා පෙරි....

ද්වාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

12. සොළසනිපාතො

1. පුණ්ණාපෙරිගාථා

236.

“උදහාරී අහං සීතෙ [උදකමාහරිං සීතෙ (සී.)], සදා උදකමොතරිං;
අය්‍යානං දණ්ඩභයහීතා, වාචාදොසභයට්ටිතා.

237.

“කස්ස බ්‍රාහ්මණ ත්වං භීතො, සදා උදකමොතරි;
වෙධමානෙහි ගත්තෙහි, සීතං වෙදයසෙ භුසං”.

238.

ජානන්ති ච ත මං [ජානන්ති ච තුවං (ක.)] භොති, පුණ්ණිකෙ
පරිපුච්ඡසි;
කරොන්තං කුසලං කම්මං, රුන්ධන්තං කතපාපකං.

239.

“යො ච වුඨ්ඨො දහරො වා, පාපකම්මං පකුබ්බති;
දකාභිසෙවනා සොපි, පාපකම්මා පමුච්චති”.

240.

“කො නු තෙ ඉදමක්ඛාසි, අජානන්තස්ස අජානකො;
දකාභිසෙවනා නාම, පාපකම්මා පමුච්චති.

241.

“සග්ගං නුත ගමිස්සන්ති, සබ්බෙ මණ්ඩුකකච්ඡපා;
නාගා [නක්කා (සි.)] ච සුසුමාරා ච, යෙ චඤ්ඤෙ උදකෙ වරා.

242.

“ඔරබ්භිකා සුකරිකා, මච්ඡිකා මිගබන්ධකා;
වොරා ච වජ්ඣසාතා ච, යෙ චඤ්ඤෙ පාපකම්මිනො;
දකාභිසෙවනා තෙපි, පාපකම්මා පමුච්චරෙ.

243.

“සචෙ ඉමා නදියො තෙ, පාපං පුබ්බෙ කතං වහුං;
පුඤ්ඤම්පිමා වහෙය්‍යං තෙ, තෙන ත්වං පරිබාහිරො.

244.

“යස්ස බ්‍රාහ්මණ ත්වං භීතො, සදා උදකමොතරි;
තමෙව බ්‍රහ්මෙ මා කාසි, මා තෙ සීතං ඡවිං හනෙ”.

245.

“කුම්මග්ගපට්ටන්තං මං, අරියමග්ගං සමානසි;
දකාභිසෙවනා භොති, ඉමං සාටං දදාමි තෙ”.

246.

“තුය්‍හෙව සාටකො භොතු, නාහම්ච්ඡාමි සාටකං;
සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස, සචෙ තෙ දුක්ඛමඡ්ඡියං.

247.

“මාකාසි පාපකං කම්මං, ආවි වා යදි වා රහො;
සචෙ ව පාපකං කම්මං, කරිස්සසි කරොසි වා.

248.

“න තෙ දුක්ඛා පමුත්තත්ථි, උපෙච්චාපි [උජ්ජච්චාපි (අට්ඨ. පාඨන්තරං)] පලායතො;
සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස, සචෙ තෙ දුක්ඛමප්පියං.

249.

“උපෙභි සරණං බුද්ධං, ධම්මං සඤ්ඤාදි තාදිනං;
සමාදියාහි සිලානි, තං තෙ අත්ථාය හෙහිති”.

250.

“උපෙභි සරණං බුද්ධං, ධම්මං සඤ්ඤාදි තාදිනං;
සමාදියාමි සිලානි, තං මෙ අත්ථාය හෙහිති.

251.

“බ්‍රහ්මබන්ධු පුරෙ ආසිං, අජ්ජමහි සච්චබ්‍රාහ්මණො;
තෙවිජ්ජො වෙදසම්පන්නො, සොත්තියො චමහි න්භාතකො” ති.

... පුණ්ණා ථෙරි....

සොළසනිපාතො නිට්ඨිතො.

13. විසතිනිපාතො

1. අම්බපාලිථෙරිගාඨා

252.

“කාලකා හමරවණ්ණසාදිසා, වෙල්ලිතග්ගා මම මුද්ධජා අහුං;
තෙ ජරාය සාණවාකසාදිසා, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

253.

“වාසිතොව සුරහි කරණ්ඩකො, පුජ්ඵපුර මම උත්තමඤ්ජො
[උත්තමඤ්ජුතො (ක.)].

තං ජරායථ සලොමගන්ධිකං, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

254.

“කානනංව සහිතං සුරොපිතං, කොච්ඡසුචිචිතග්ගසොහිතං;
තං ජරාය විරලං තහිං තහිං, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

255.

“කණ්ඨබන්ධකසුචණ්ණමණ්ඩිතං, සොහතෙ සුචෙණ්හිලඬිකතං;

තං ජරාය ඛලිතං සිරං කතං, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

256.

“චිත්තකාරසුකතාව ලෙඛිකා, සොහරෙ සු භමුකා පුරෙ මම;
තා ජරාය වලිහිජ්ජලම්ඛිතා, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

257.

“භස්සරා සුරුචිරා යථා මණි, තෙත්තහෙසුමහිනීලමායතා;
තෙ ජරායහිහතා න සොහරෙ, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

258.

“සණ්භතුඛිගසදිසි ව නාසිකා, සොහතෙ සු අභියොඛිඛනං පති;
සා ජරාය උපකුලිතා විය, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

259.

“කඬකණං ව සුකතං සුනිට්ඨිතං, සොහරෙ සු මම කණ්ණපාළියො;
තා ජරාය වලිහිජ්ජලම්ඛිතා, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

260.

“පත්තලිමකුලවණ්ණසාදිසා, සොහරෙ සු දන්තා පුරෙ මම;
තෙ ජරාය ඛණ්ඩිතා වාසිතා [පිතකා (සී.)], සච්චවාදිවචනං
අනඤ්ඤථා.

261.

“කානනම්හි වනසණ්ඩවාරිනී, කොකිලාව මධුරං නිකුජ්භං;
තං ජරාය ඛලිතං තහිං තහිං, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

262.

“සණ්භකම්බුරිව සුජ්ජමජ්ජිතා, සොහතෙ සු ගීවා පුරෙ මම;
සා ජරාය භග්ගා [භඤ්ජිතා (?)] විනාමිතා, සච්චවාදිවචනං
අනඤ්ඤථා.

263.

“වට්ටපලිසසදිසොපමා උභො, සොහරෙ සු බාහා පුරෙ මම;
තා ජරාය යථ පාටලිඛිඛලිතා [යථා පාටලිජ්ජලිතා (සී. සා. ක.)],
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

264.

“සණ්භමුද්දිකසුවණ්ණමණ්ඩිතා, සොහරෙ සු හත්ථා පුරෙ මම;
තෙ ජරාය යථා මූලමූලිකා, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

265.

“පිනවට්ඨසහිතුග්ගතා උහො, සොහරෙ [සොහනෙ (අට්ඨ.)] සු
ථනකා පුරෙ මම;
පෙට්ඨිව ලම්බන්ති නොදකා, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

266.

“කඤ්චනස්සඵලකංව සම්මට්ඨං, සොහනෙ සු කායො පුරෙ මම;
සො වලීහි සුබ්බමාහි ඔතතො, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

267.

“නාගහොගසදිසොපමා උහො, සොහරෙ සු උරු පුරෙ මම;
තෙ ජරාය යථා වෙළුනාළියො, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

268.

“සංභතූපුරසුචණ්ණමණ්ඩිකා, සොහරෙ සු ජඩ්ඝා පුරෙ මම;
තා ජරාය තිලදණ්ඩකාරිව, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

269.

“තුලපුණ්ණසදිසොපමා උහො, සොහරෙ සු පාදා පුරෙ මම;
තෙ ජරාය ඵට්ඨිකා වලීමතා, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

270.

“ඵදිසො අහු අයං සමුස්සයො, ජජ්ජරො බහුදුක්ඛානමාලයො;
සොපලෙපපතිතො ජරාසරො, සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා”.

... අම්බපාළි පෙරි....

2. රොහිතීපෙරිගාථා

271.

“‘සමණා’ති හොති සුපි [හොති ත්වං සයසි (සි.), හොති මං විපස්සි
(සාය.)], ‘සමණා’ති පබුජ්ඣසි [පට්ඨජ්ඣසි (සි. සාය.)];
සමණානෙව [සමණානමෙව (සි. සාය.)] කිත්තෙසි, සමණී නුන
[සමණී නු (ක.)] භවිස්සසි.

272.

“විපුලං අන්තඤ්ච පානඤ්ච, සමණානං පචෙච්චසි [පයච්ඡසි (සි.)];
රොහිතී දානි පුච්ඡාමි, කෙන තෙ සමණා පියා.

273.

“අකම්මකාමා අලසා, පරදත්තුපජීවිනො;
ආසංසුකා සාදුකාමා, කෙන තෙ සමණා පියා”.

274.

“විරස්සං වත මං තාත, සමණානං පරිපුච්ඡසි;
තෙසං තෙ කිත්තයිස්සාමි, පඤ්ඤාසිලපරක්කමං.

275.

“කම්මකාමා අනලසා, කම්මසෙට්ඨස්ස කාරකා;
රාගං දොසං පජහන්ති, තෙන මෙ සමණා පියා.

276.

“තීණි පාපස්ස මූලානි, ධුනන්ත්න්ති සුචිකාරිනො;
සබ්බං පාපං පහීනෙසං, තෙන මෙ සමණා පියා.

277.

“කායකම්මං සුචි නෙසං, වචිකම්මඤ්ච තාදිසං;
මනොකම්මං සුචි නෙසං, තෙන මෙ සමණා පියා.

278.

“විමලා සඨබ්බුත්තාව, සුද්ධා සන්තරබාහිරා;
පුණ්ණා සුක්කාන ධම්මානං [සුක්කෙහි ධම්මෙහි (සී. සා. අට්ඨ.)],
තෙන මෙ සමණා පියා.

279.

“බහුස්සුතා ධම්මධරා, අරියා ධම්මජීවිනො;
අත්ථං ධම්මඤ්ච දෙසෙන්නි, තෙන මෙ සමණා පියා.

280.

“බහුස්සුතා ධම්මධරා, අරියා ධම්මජීවිනො;
එකග්ගචිත්තා සතිමන්තො, තෙන මෙ සමණා පියා.

281.

“දුරඨගමා සතිමන්තො, මන්තභාණි අනුද්ධතා;
දුක්ඛස්සන්තං පජානන්ති, තෙන මෙ සමණා පියා.

282.

“යස්මා ගාමා පක්කමන්ති, න විලොකෙන්නි කිඤ්චනං;
අනපෙක්ඛාව ගච්ඡන්ති, තෙන මෙ සමණා පියා.

283.

“න තෙසං කොට්ඨෙ ඔපෙන්නි, න කුම්භිං න බ්ලොපියං;
පරිනිට්ඨිතමෙසානා, තෙන මෙ සමණා පියා.

284.

“න තෙ හිරඤ්ඤං ගණ්හන්ති, න සුවණ්ණං න රූපියං;

පච්චුප්පත්තෙන යාපෙන්නි, තෙන මෙ සමණා පියා.

285.

“නානාකුලා පබ්බජිතා, නානාජනපදෙහි ව;
අඤ්ඤමඤ්ඤං පියායන්ති [පිහයන්ති (ක.)], තෙන මෙ සමණා
පියා”.

286.

“අත්ථාය වත නො හොති, කුලෙ ජාතාසි රොහිතී;
සද්ධා බුද්ධෙ ව ධම්මෙ ව, සඬ්ඝෙ ව තිබ්බගාරවා.

287.

“තුචං හෙතං පජානාසි, පුඤ්ඤක්ඛේතං අනුත්තරං;
අම්භම්පි එතෙ සමණා, පටිගණ්හන්ති දක්ඛිණං”.

288.

“පතිට්ඨිතො හෙත්ථ යඤ්ඤො, විපුලො නො භවිස්සති;
සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස, සචෙ තෙ දුක්ඛමප්පියං.

289.

“උපෙහි සරණං බුද්ධං, ධම්මං සඬ්ඝඤ්ච තාදිනං;
සමාදියාහි සීලානි, තං තෙ අත්ථාය හෙහිති”.

290.

“උපෙම් සරණං බුද්ධං, ධම්මං සඬ්ඝඤ්ච තාදිනං;
සමාදියාම් සීලානි, තං මෙ අත්ථාය හෙහිති.

291.

“බ්‍රහ්මඛන්ධු පුරෙ ආසිං, සො ඉදානිම්හි බ්‍රාහ්මණො;
තෙව්ජ්ජො සොත්තියො චම්භි, වෙදගු චම්භි න්හාතකො”.

... රොහිතී ථෙරී....

3. වාපාථෙරිගාථා

292.

“උට්ඨිහත්ථො පුරෙ ආසිං, සො දානි මීගලුද්දකො;
ආසාය පලිපා සොරා, නාසක්ඛි පාරමෙතචෙ.

293.

“සුමත්තං මං මඤ්ඤමානා, වාපා පුත්තමනොසයි;
වාපාය ඛන්ධනං ඡෙත්වා, පබ්බජිස්සං පුනොපහං.

294.

“මා මෙ කුජ්ඣ මහාවීර, මා මෙ කුජ්ඣ මහාමුනි;
න හි කොධපරෙතස්ස, සුද්ධි අත්ථි කුතො තපො.

295.

“පක්කමිස්සඤ්ච නාළාතො, කොධ නාළාය වච්ඡති;
බන්ධන්තී ඉත්ථිරුපෙන, සමණෙ ධම්මජීවිනො” [\[ධම්මජීවිනෙ \(ක.\)\]](#).

296.

“එහි කාළ නිවත්තස්සු, භුඤ්ජ කාමෙ යථා පුරෙ;
අභඤ්ච තෙ වසිකතා, යෙ ව මෙ සන්ති ඤාතකා”.

297.

“එත්තො වාපෙ චතුබ්බාගං, යථා භාසසි ත්වඤ්ච මෙ;
තයි රත්තස්ස පොසස්ස, උළාරං වත තං සියා”.

298.

“කාළඬගිනිංව තක්කාරිං, පුජ්ඣිතං ගිරිමුද්ධනි;
චුල්ලං දාලිමලට්ඨිංව, අන්තොදීපෙව පාටලිං.

299.

“හරිවන්දනලිත්තඬගිං, කාසිකුත්තමධාරිනිං;
තං මං රූපවතිං සන්තිං, කස්ස ඔභාය ගච්ඡසි”.

300.

“සාකුන්තිකොව සකුණිං [\[සකුණං \(සා.\)\]](#), යථා බන්ධිතුමිච්ඡති;
ආහරිමෙන රූපෙන, න මං ත්වං බාධයිස්සසි”.

301.

“ඉමඤ්ච මෙ පුත්තඵලං, කාළ උජ්ජාදිතං තයා;
තං මං පුත්තවතිං සන්තිං, කස්ස ඔභාය ගච්ඡසි”.

302.

“ජහන්ති පුත්තෙ සජ්ජඤ්ඤා, තතො ඤාතී තතො ධනං;
පබ්බජන්ති මහාවීරා, නාගො ඡෙත්වාච බන්ධනං”.

303.

“ඉදානි තෙ ඉමං පුත්තං, දණ්ඨෙන ජුරිකාය වා;
භූමියං වා නිසුම්භිස්සං [\[නිසුම්භෙයාං \(සි.\)\]](#), පුත්තසොකා න
ගච්ඡසි”.

304.

“සචෙ පුත්තං සිඨිගාලානං, කුක්කුරානං පදාහිසි;
න මං පුත්තකත්තෙ ජම්මි, පුනරාවත්තයිස්සසි”.

305.

“භන්ද ඛො දානි භද්දන්තෙ, කුහිං කාළ ගම්ස්සසි;
කතමං ගාමනිගමං, නගරං රාජධානියො”.

306.

“අහුම්භ පුබ්බෙ ගණිනො, අස්සමණා සමණමානිනො;
ගාමෙන ගාමං විවරිම්භ, නගරෙ රාජධානියො.

307.

“එසො හි භගවා බුද්ධො, නදිං නෙරඤ්ජරං පති;
සබ්බදුක්ඛජ්ජභානාය, ධම්මං දෙසෙති පාණිනං;
තස්සාභං සන්තිකං ගච්ඡං, සො මෙ සත්ථා භවිස්සති”.

308.

“චන්දනං දානි චජ්ජාසි, ලොකනාථං අනුත්තරං;
පදක්ඛිණඤ්ච කත්වාන, ආදිසෙය්‍යාසි දක්ඛිණං”.

309.

“එතං ඛො ලබ්භමම්භෙහි, යථා භාසසි ත්වඤ්ච මෙ;
චන්දනං දානි තෙ චජ්ජං, ලොකනාථං අනුත්තරං;
පදක්ඛිණඤ්ච කත්වාන, ආදිසිස්සාමි දක්ඛිණං”.

310.

තතො ච කාළො පක්කාමි, නදිං නෙරඤ්ජරං පති;
සො අද්දසාසි සම්බුද්ධං, දෙසෙන්නං අමතං පදං.

311.

දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං, දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං;
අරියං චට්ඨඨිගිකං මග්ගං, දුක්ඛපසමගාමිනං.

312.

තස්ස පාදානි චන්දිත්වා, කත්වාන නං [කත්වානහං (සි.)] පදක්ඛිණං;
වාපාය ආදිසිත්වාන, පබ්බජිං අනගාරියං;
තිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

... වාපා ථෙරි....

4. සුන්දරිථෙරිගාථා

313.

“පෙනානි හොති පුත්තානි, බාදමානා තුවං පුරෙ;
තුවං දිවා ච රත්තො ච, අතීච පරිතප්පසි.

314.

“සාජ්ජ සබ්බානි බාදිත්වා, සතපුත්තානි [සත්ත පුත්තානි (සායා.)]
බ්‍රාහ්මණී;
වාසෙට්ඨි කෙන චණ්ණෙන, න බාළ්භං පරිතප්පසි”.

315.

“බහුනි පුත්තසතානි, ඤාතිසඬ්ඨසතානි ච;
බාදිතානි අතීතංසෙ, මම තුය්හඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.

316.

“සාහං නිස්සරණං ඤාත්වා, ජාතියා මරණස්ස ච;
න සොවාමි න රොදාමි, න වාපි පරිතප්පසි”.

317.

“අබ්භුතං චත වාසෙට්ඨි, වාවං භාසසි ඵදිසිං;
කස්ස ත්වං ධම්මමඤ්ඤාය, ගිරං [ගිරං (සි.)] භාසසි ඵදිසිං”.

318.

“ඵස බ්‍රාහ්මණ සම්බුද්ධො, නගරං මිථිලං පති;
සබ්බදුක්ඛජ්ජහානාය, ධම්මං දෙසෙසි පාණිනං.

319.

“තස්ස බ්‍රහ්මෙ [බ්‍රාහ්මණ (සි. සායා.)] අරහතො, ධම්මං සුත්වා
නිරූපධිං;
තත්ථ විඤ්ඤාතසද්ධම්මා, පුත්තසොකං බ්‍යපානුදිං”.

320.

“සො අහම්පි ගම්ස්සාමි, නගරං මිථිලං පති;
අජපෙච මං සො භගවා, සබ්බදුක්ඛා පමොචයෙ”.

321.

අද්දස බ්‍රාහ්මණො බුද්ධං, විජ්ජමුත්තං නිරූපධිං;
ස්වස්ස ධම්මමදෙසෙසි, මුනි දුක්ඛස්ස පාරගු.

322.

දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං, දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං;
අරියං චට්ඨඨිගිකං මග්ගං, දුක්ඛපසමගාමිනං.

323.

තත්ථ විඤ්ඤාතසද්ධම්මො, පබ්බජ්ජං සමරොවයි;
සුභාතො තීහි රත්තීහි, තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයි.

324.

“එහි සාරථී ගච්ඡාහි, රථං නිය්‍යාදයාහිමං;
ආරොග්‍යං බ්‍රාහ්මණං චජ්ජ [චජ්ජා (සි.)], ‘පබ්බජී [පබ්බජිතො (සි.)]
දානි බ්‍රාහ්මණො;
සුභාතො තීහි රත්තීහි, තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයි’”.

325.

තතො ච රථමාදාය, සහස්සඤ්ඤාපි සාරථී;
ආරොග්‍යං බ්‍රාහ්මණිවොච, “පබ්බජී දානි බ්‍රාහ්මණො;
සුභාතො තීහි රත්තීහි, තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයි”.

326.

“එතඤ්ඤාභං අස්සරථං, සහස්සඤ්ඤාපි සාරථී;
තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණං සුත්වා [ඤ්ඤා (සි.)], පුණ්ණපත්තං දදාමි
තෙ”.

327.

“තුය්‍යෙහි භොත්චස්සරථො, සහස්සඤ්ඤාපි බ්‍රාහ්මණි;
අහම්පි පබ්බජීස්සාමි, වරපඤ්ඤස්ස සන්තිකෙ”.

328.

“හත්ථී ගවස්සං මණිකුණ්ඩලඤ්ඤා, ජීතඤ්චිමං ගහවිහවං පහාය;
පිතා පබ්බජිතො තුය්‍යං, භුඤ්ජ භොගානි සුන්දරි; තුවං දායාදිකා
කුලෙ”.

329.

“හත්ථී ගවස්සං මණිකුණ්ඩලඤ්ඤා, රම්මං විමං ගහවිහවං පහාය;
පිතා පබ්බජිතො මය්‍යං, පුත්තසොකෙන අට්ටිතො;
අහම්පි පබ්බජීස්සාමි, භාතුසොකෙන අට්ටිතා”.

330.

“සො තෙ ඉජ්ඣකු සඬකප්පො, යං ත්වං පත්ථෙසි සුන්දරි;
උත්තිට්ඨපිණ්ඩො උඤ්ජො ච, පංසුකුලඤ්ඤා වීවරං;
එතානි අභිසම්භොන්තී, පරලොකෙ අනාසවා”.

331.

“සික්ඛමානාය මෙ අය්‍ය, දිබ්බචක්ඛු විසොධිතං;
පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි, යත්ථ මෙ වුසිතං පුරෙ.

332.

“තුචං නිස්සාය කලායාණී, ථෙරී සඬ්ඝස්ස සොහනෙ;
නිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

333.

“අනුජානාහි මෙ අයො, ඉච්ඡෙ සාවත්ථි ගන්තවෙ;
සිහනාදං නදිස්සාමි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ”.

334.

“පස්ස සුන්දරි සත්ථාරං, හෙමවණ්ණං හරිත්තවං;
අදන්තානං දමෙතාරං, සම්බුද්ධමකුතොහයං”.

335.

“පස්ස සුන්දරිමායන්තිං, විජ්ජමුත්තං නිරූපධිං;
චිත්තරාගං විසංයුත්තං, කතකිච්චමනාසවං.

336.

“බාරාණසීතො නික්ඛම්ම, තව සන්තිකමාගතා;
සාවිකා තෙ මහාවීර, පාදෙ චන්දනි සුන්දරී”.

337.

“තුචං බුද්ධො තුචං සත්ථා, තුය්හං ධිතාමහි බ්‍රාහ්මණ;
ඔරසා මුඛතො ජාතා, කතකිච්චා අනාසවා”.

338.

“තස්සා තෙ ස්වාගතං හද්දෙ, තතො [අථො (ක.)] තෙ අදුරාගතං;
ඵචඤ්ඤි දන්තා ආයන්ති, සත්ථු පාදානි චන්දිකා;
චිත්තරාගා විසංයුත්තා, කතකිච්චා අනාසවා”.

... සුන්දරී ථෙරී....

5. සුභාකම්මාරධිතුථෙරිගාථා

339.

“දහරාහං සුද්ධවසනා, යං පුරෙ ධම්මමස්සුණිං;
තස්සා මෙ අජ්ජමත්තාය, සච්චාහිසමයො අහු.

340.

“තතොහං සබ්බකාමෙසු, භුසං අරතිමජ්ඣගං;
සක්කායස්මිං හයං දිස්වා, නෙක්ඛම්මමෙව [නෙක්ඛම්මඤ්ඤෙව
(සී.), නෙක්ඛම්මස්සෙව (සායා.)] ජීහයෙ.

341.

“භිත්වානහං ඤාතිගණං, දාසකම්මකරානි ව;
ගාමබ්බේතානි චිතානි, රමණීයෙ පමොදිතෙ.

342.

“පභායහං පබ්බජිතා, සාපතෙය්‍යමනප්පකං;
එවං සද්ධාය නික්ඛම්ම, සද්ධම්මෙ සුප්පවෙදිතෙ.

343.

“නෙතං [න මෙතං (සී. ස්‍යා.)] අස්ස පතිරූපං, ආකිඤ්චඤ්ඤඤ්භි
පත්ථයෙ;
යො [යා (ස්‍යා.)] ජාතරූපං රජතං, ඡඩ්ඛෙත්වා [ථපෙත්වා (ක.)]
පුනරාගමෙ [පුනරාගහෙ (ක.)].

344.

“රජතං ජාතරූපං වා, න බොධාය න සන්තියා;
නෙතං සමණසාරූපං, න එතං අරියද්ධතං.

345.

“ලොහනං මදනඤ්චෙතං, මොහනං රජවඩ්ඪනං;
සාසඬ්ඨිකං බහුආයාසං, නත්ථි වෙත්ථ ධුවං යිති.

346.

“එත්ථ රත්තා පමත්තා ව, සඬ්ඨිලිට්ඨමනා නරා;
අඤ්ඤමඤ්ඤෙතො ඛ්‍යාරූද්ධා, පුට්ඨ කුබ්බන්ති මෙධගං.

347.

“වධො බන්ධො පරික්ලෙසො, ජානි සොකපරිද්දවො;
කාමෙසු අධිපන්නානං, දිස්සතෙ ඛ්‍යසනං බහුං.

348.

“තං මං ඤාතී අමිත්තාව, කිං වො කාමෙසු යුඤ්ජථ;
ජානාථ මං පබ්බජිතං, කාමෙසු භයදස්සිනිං.

349.

“න භිරඤ්ඤසුචණ්ණෙන, පරික්ඛියන්ති ආසවා;
අමිත්තා වධකා කාමා, සපත්තා සල්ලබන්ධනා.

350.

“තං මං ඤාතී අමිත්තාව, කිං වො කාමෙසු යුඤ්ජථ;
ජානාථ මං පබ්බජිතං, මුණ්ඩං සඬ්ඝාට්ඨාරුතං.

351.

“උත්තිට්ඨපිණ්ඩො උඤ්ජො ව, පංසුකුලඤ්ච වීචරං;
එතං බො මම සාරුප්පං, අනගාරුපනිස්සයො.

352.

“වත්තා මහෙසීහි කාමා, යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා;
බෙමට්ඨානෙ විමුත්තා තෙ, පත්තා තෙ අවලං සුඛං.

353.

“මාහං කාමෙහි සඬගච්ඡිං, යෙසු තාණං න විජ්ජති;
අමිත්තා වධකා කාමා, අග්ගික්ඛන්ධුපමා දුබ්බා.

354.

“පරිපන්ථො එස භයො, සවිසානො සකණ්ටකො;
ගෙධො සුවිසමො වෙසො [ලෙපො (සී.)], මහන්තො
මොහනාමුබ්බො.

355.

“උපසග්ගො භීමරූපො, කාමා සප්පසිරූපමා;
යෙ බාලා අභිනන්දන්ති, අන්ධභූතා පුටුප්පනා.

356.

“කාමපඬකෙන සත්තා හි, බහු ලොකෙ අවිද්දසු;
පරියන්තං න ජානන්ති, ජාතියා මරණස්ස ච.

357.

“දුග්ගතිගමනං මග්ගං, මනුස්සා කාමහෙතුකං;
බහුං වෙ පටිපජ්ජන්ති, අත්තනො රොගමාවහං.

358.

“එවං අමිත්තජනනා, තාපනා සංකිලෙසිකා;
ලොකාමිසා ඛන්ධනීයා, කාමා මරණඛන්ධනා [වරණඛන්ධනා
(සී.)].

359.

“උම්මාදනා උල්ලපනා, කාමා චිත්තප්පමද්දිනො;
සත්තානං සඬකිලෙසාය, බ්ඡපං [බ්ඡං (සී.)] මාරෙන ඔඩ්ඛිතං.

360.

“අනන්තාදීනවා කාමා, බහුදුක්ඛා මහාවිසා;
අප්පස්සාදා රණකරා, සුක්කපක්ඛවිසොසනා [විසොසකා (සී.)].

361.

“සාහං එතාදිසං කත්වා, බ්‍යසනං කාමහෙතුකං;
න තං පච්චාගමිස්සාමි, නිබ්බානාභිරතා සදා.

362.

“රණං කරත්වා [තරත්වා (සි.)] කාමානං, සීතිභාවාභිකඬ්ඛිනී;
අප්පමත්තා විහස්සාමි, සබ්බසංයොජනක්ඛයෙ.

363.

“අසොකං විරජං බෙමං, අරියට්ඨඬ්ඛිකං උජුං;
තං මග්ගං අනුගච්ඡාමි, යෙන තිණ්ණා මහෙසිනො”.

364.

ඉමං පස්සථ ධම්මට්ඨං, සුභං කම්මාරධීතරං;
අනෙජං උපසම්පජ්ජ, රුක්ඛමූලමිහි ඤායති.

365.

අප්පට්ඨමි පබ්බජ්ජා, සද්ධා සද්ධම්මසොහනා;
විනිතුප්පලවණ්ණාය, තෙවිජ්ජා මච්චුභායිනී.

366.

සායං භුජ්ස්සා අනණා, භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා;
සබ්බයොගවිසංයුත්තා, කතකච්චා අනාසවා.

367.

තං සක්කො දෙවසඬ්ඛිසෙන, උපසඬ්ඛිකම්ම ඉද්ධියා;
නමස්සති භූතපති, සුභං කම්මාරධීතරන්ති.

... සුභා කම්මාරධීතා පෙරි....

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

14. තිංසනිපාතො

1. සුභාජීවකම්බවනිකාපෙරිගාථා

368.

ජීවකම්බවනං රම්මං, ගච්ඡන්තිං භික්ඛුනිං සුභං;
ධුත්තකො සන්තිවාරෙසි [තං නිවාරෙසි (ක.)], තමෙනං අබ්බවි සුභා.

369.

“කිං තෙ අපරාධිතං මයා, යං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි;
න හි පබ්බජ්ජාය ආවුසො, පුරිසො සම්ප්පසනාය කප්පති.

370.

“ගරුකෙ මම සත්ථුසාසනෙ, යා සික්ඛා සුගතෙන දෙසිනා;
පරිසුද්ධපදං අනඬගණං, කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.

371.

“ආවිලවිත්තො අනාවිලං, සරජො වීතරජං අනඬගණං;
සබ්බත්ථ විමුත්තමානසං, කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි”.

372.

“දහරා ව අපාපිකා වසි, කිං තෙ පබ්බජ්ජා කර්ස්සති;
නික්ඛිප කාසායවීචරං, එහි රමාම සුපුජ්ඣිතෙ [රමාමසෙ පුජ්ඣිතෙ (සි.
සා.))] වනෙ.

373.

“මධුරඤ්ච පවත්ති සබ්බසො, කුසුමරජෙන සමුට්ඨිතා දුමා;
පයමවසන්තො සුඛො උතු, එහි රමාම සුපුජ්ඣිතෙ වනෙ.

374.

“කුසුමිතසිඛරා ව පාදපා, අභිගජ්ජන්තිව මාලුතෙරිතා;
කා තුය්හං රති භවිස්සති, යදි එකා වනමොගහිස්සසි
[වනමොතරිස්සසි (සි.), වනමොගාහිස්සසි (සා. ක.)].

375.

“වාළමිගසඬ්ඨසසෙවිතං, කුඤ්ජරමත්තකරෙණුලොළිතං;
අසභායිකා ගන්තුමිච්ඡසි, රහිතං හිංසනකං මහාවනං.

376.

“තපනීයකතාව ධිතිකා, විචරසි විත්තලතෙව අච්ඡරා;
කාසිකසුබ්බමෙහි වග්ගුහි, සොහසි සුවසනෙහි නුපමෙ.

377.

“අහං තව වසානුගො සියං, යදි විහරෙමසෙ [යදිපි විහරෙසි (ක.)]
කානනන්තරෙ;
න හි මත්ථි තයා පියත්තරො, පාණො කින්නරිමන්දලොවනෙ.

378.

“යදි මෙ වචනං කර්ස්සසි, සුඛිතා එහි අගාරමාවස;
පාසාදනිවාතවාසිනී, පරිකම්මං තෙ කරොන්තු නාරියො.

379.

“කාසිකසුබ්බමානි ධාරය, අභිරොපෙහි [අභිරොහෙහි (සි.)] ව
මාලවණ්ණකං;
කඤ්චනමණිමුත්තකං බහුං, විවිධං ආහරණං කරොමි තෙ.

380.

“සුඛොතරජපච්ඡදං සුභං, ගොණකතුලිකසන්ථනං නවං;
අභිරුහ සයනං මහාරහං, චන්දනමණ්ඩිතසාරගන්ධිකං;

381.

“උජ්ජලං චුදකා සමුග්ගතං, යථා තං අමනුස්සසෙවිතං;
එවං ත්වං බ්‍රහ්මචාරිනී, සකෙසඬගෙසු ජරං ගමිස්සසි”.

382.

“කිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං, කුණපපුරම්භි සුසානවඩ්ඪනෙ;
හෙදනධම්මෙ කළෙවරෙ [\[කළෙවරෙ \(සි. ක.\)\]](#), යං දිස්වා විමනො
උදික්ඛසි”.

383.

“අක්ඛිනි ච තුරියාරිව, කින්නරියාරිව පබ්බතන්තරෙ;
තව මෙ නයනානි දක්ඛිය, භියොසා කාමරතී පවඩ්ඪති.

384.

“උජ්ජලසිඛරොපමානි තෙ, විමලෙ භාටකසන්තීහෙ මුඛෙ;
තව මෙ නයනානි දක්ඛිය [\[නයනානුදික්ඛිය \(සි.\)\]](#), භියොසා
කාමගුණො පවඩ්ඪති.

385.

“අපි දුරගතා සරම්භසෙ, ආයතපම්භෙ විසුද්ධදස්සනෙ;
න හි මත්ථි තයා පියත්තරා, නයනා කින්නරිමන්දලොවනෙ”.

386.

“අපථෙත පයාතුම්ච්ඡසි, චන්දං කීළනකං ගවෙසසි;
මෙරුං ලඬ්ඨෙසතුම්ච්ඡසි, යො ත්වං බුද්ධසුතං මග්ගයසි.

387.

“නත්ථි හි ලොකෙ සදෙවකෙ, රාගො යත්ථපි දානි මෙ සියා;
නපි නං ජානාමි කීරියො, අථ මග්ගෙන හතො සමුලකො.

388.

“ඉඬ්ඨගාලකුයාව [\[ඉඬ්ඨසාලබුයාව \(සායා.\)\]](#) උජ්ඣිතො, විසපත්තොරිව
අග්ගිතො කතො [\[අග්ගිතො හතො \(සි.\)\]](#);
නපි නං පස්සාමි කීරියො, අථ මග්ගෙන හතො සමුලකො.

389.

“යස්සා සියා අපච්චවෙක්ඛිතං, සත්ථා වා අනුපාසිතො සියා;
ත්වං තාදිසිකං පලොභය, ජානන්තිං සො ඉමං විහඤ්ඤසි.

390.

“මය්හඤ්ඤි අක්කුට්ඨවන්දිතෙ, සුඛදුක්ඛෙ ච සතී උපට්ඨිතා;
සඬ්ඛතමසුභන්ති ජානිය, සඬ්ඛත්ථෙව මනො න ලිම්පති.

391.

“සාහං සුගතස්ස සාවිකා, මග්ගට්ඨචිගිකයානායායිතී;
උද්ධට්ඨස්සල්ලා අනාසවා, සුඤ්ඤාගාරගතා රමාමහං.

392.

“දිට්ඨා හි මයා සුචිත්තිතා, සොම්භා දාරුකපිල්ලකානි වා;
තන්තීහි ච ඛිලකෙහි ච, විනිබ්බදා විවිධං පනච්චකා.

393.

“තම්හුද්ධට්ඨෙ තන්තිඛිලකෙ, විස්සට්ඨෙ විකලෙ පරික්‍රිතෙ
[පරිපක්ඛිතෙ (සි.), පරිපක්කතෙ (සා.)];
න වින්දෙය්‍ය ඛණ්ඩසො කතෙ, කිම්හි තත්ථ මනං නිවෙසයෙ.

394.

“තථුපමා දෙහකානි මං, තෙහි ධම්මෙහි විනා න චත්තන්ති;
ධම්මෙහි විනා න චත්තති, කිම්හි තත්ථ මනං නිවෙසයෙ.

395.

“යථා හරිතාලෙන මක්ඛිතං, අද්දස විත්තිකං හිත්තියා කතං;
තම්හි තෙ විපරිතදස්සනං, සඤ්ඤා මානුසිකා නිරත්ථිකා.

396.

“මායං විය අග්ගතො කතං, සුපිනන්තෙව සුවණ්ණපාදපං;
උපගච්ඡසි අන්ධ රිත්තකං, ජනමජ්ඣෙධිරිව රුජ්ජරුපකං [රුජ්ජරුපකං
(ක.)].

397.

“චට්ටනිරිව කොටරොහිතා, මජ්ඣෙ පුඬ්බුලකා සඅස්සුකා;
පිලකොළිකා චෙත්ථ ජායති, විවිධා චක්ඛුචිධා ච පිණ්ඩිතා”.

398.

උජ්ජාටිය වාරුදස්සනා, න ච පජ්ජිත්ථ අසඬ්ගමානසා;
“හන්ද තෙ චක්ඛුං හරස්සු තං”, තස්ස නරස්ස අදාසි තාවදෙ.

399.

තස්ස ච විරමාසි තාවදෙ, රාගො තත්ථ ඛමාපයි ච නං;
“සොත්ථි සියා බ්‍රහ්මචාරිනී, න පුනො ඵදිසකං භවිස්සති”.

400.

“ආසාදිය [ආහනිය (සා. ක.)] එදිසං ජනං, අග්ගිං පජ්ජලිතං ව
ලිඬ්ගිය;
ගණ්හිය ආසිවිසං විය, අපි නු සොත්ථි සියා බමෙහි නො”.

401.

මුත්තා ව තතො සා හික්ඛුනී, අගම් බුද්ධවරස්ස සන්තිකං;
පස්සිය වරපුඤ්ඤලක්ඛණං, චක්ඛු ආසි යථා පුරාණකන්ති.

... සුභා ජීවකම්බවනිකා පෙරි....

තිංසනිපාතො නිට්ඨිතො.

15. චත්තාලීසනිපාතො

1. ඉසිදාසිපෙරිගාථා

402.

නගරම්හි කුසුමනාමෙ, පාටලීපුත්තම්හි පථවියා මණ්ඩෙ;
සකාසකුලකුලීනායො, ද්වෙ හික්ඛුනියො හි ගුණවතියො.

403.

ඉසිදාසි තත්ථ එකා, දුතියා බොධිති සීලසම්පන්නා ව;
ඤානජ්ඣායනරතායො, බහුස්සුතායො ධුතකිලෙසායො.

404.

තා පිණ්ඩාය වරිත්වා, හත්තත්ථං [හත්තත්තං (සි.)] කරිය
ධොතපත්තායො;
රහිතම්හි සුඛනිසින්නා, ඉමා ගිරා අබ්භුදිරෙසුං.

405.

“පාසාදිකාසි අයො, ඉසිදාසි වයොපි තෙ අපරිහීනො;
කිං දිස්වාන ඛ්‍යාලිකං, අථාසි නෙක්ඛම්මමනුයුත්තා”.

406.

එවමනුයුඤ්ජියමානා සා, රහිතෙ ධම්මදෙසනාකුසලා;
ඉසිදාසි වචනමබ්බු, “සුණු බොධි යථාමහි පබ්බජිතා.

407.

“උජ්ජෙනියා පුරවරෙ, මය්හං පිතා සීලසංවුතො සෙට්ඨි;
තස්සම්හි එකධිතා, පියා මනාපා ව දයිතා ව.

408.

“අථ මෙ සාකෙතතො වරකා, ආගච්ඡුමුත්තමකුලීනා;
සෙට්ඨි පහුතරතතො, තස්ස මමං සුණ්හමදාසි තාතො.

409.

“සස්සුයා සස්සුරස්ස ව, සායං පානං පණාමමුපගම්ම;
සිරසා කරොමි පාදෙ, වන්දාමි යථාමිහි අනුසිට්ඨා.

410.

“යා මය්හං සාමිකස්ස, හගිනියො භාතුනො පරිජනො වා;
තමෙකවරකම්පි දිස්වා, උබ්බිග්ගා ආසනං දෙමි.

411.

“අන්තෙන ව පානෙන ව, ඛජ්ජෙන ව යඤ්ච තත්ථ සන්තිහිතං;
ජාදෙමි උපනයාමි ව, දෙමි ව යං යස්ස පතිරූපං.

412.

“කාලෙන උපට්ඨහිත්වා [උට්ඨහිත්වා (සා. ක.), උපට්ඨහිතුං (?)],
සරං සමුපගමාමි උම්මාරෙ;
ධොවන්තී හත්ථපාදෙ, පඤ්ජලිකා සාමිකමුපෙමි.

413.

“කොච්ඡං පසාදං අඤ්ජනිඤ්ච, ආදාසකඤ්ච ගණ්හිත්වා;
පරිකම්මකාරිකා විය, සයමෙව පතිං විභූසෙමි.

414.

“සයමෙව ඔදනං සාධයාමි, සයමෙව භාජනං ධොවන්තී;
මාතාව එකපුත්තකං, තථා [තදා (සි.)] හත්තාරං පරිවරාමි.

415.

“එවං මං හත්තිකතං, අනුරත්තං කාරිකං නිහතමානං;
උට්ඨායිකං [උට්ඨායිකං (ක.)] අනලසං, සීලවතිං දුස්සතෙ හත්තා.

416.

“සො මාතරඤ්ච පිතරඤ්ච, හණති ‘ආපුච්ඡහං ගම්ස්සාමි;
ඉසිදාසියා න සහ වච්ඡං, එකාගාරෙහං [එකසරෙප’හං (?)] සහ
වත්ථුං’.

417.

“මා එවං පුත්ත අවච, ඉසිදාසී පණ්ඩිතා පරිබ්බත්තා;
උට්ඨායිකා අනලසා, කිං තුය්හං න රොවතෙ පුත්ත’.

418.

“න ව මෙ හිංසති කිඤ්චි, න වහං ඉසිදාසියා සහ වච්ඡං;
දෙස්සාව මෙ අලං මෙ, අපුච්ඡාහං [ආපුච්ඡාහං (සා.), ආපුච්ඡහං-
නාපුච්ඡහං (?)] ගම්ස්සාමි’.

419.

“තස්ස චචනං සුඤ්ඤා, සස්ස සස්සරො ච මං අප්පච්ඡංසු;
‘කිස්ස [කිංස (?)] තයා අපරද්ධං, භණ්ඩං විස්සට්ඨා යථාභූතං’.

420.

“නපිහං අපරජ්ඣං කිඤ්චි, නපි හිංසෙමි න භණ්ඩං දුබ්බචනං;
කිං සක්කා කාතුයො, යං මං විද්දෙස්සෙනෙ භත්තා’.

421.

“තෙ මං පිතුසරං පටිනයිංසු, විමනා දුබ්බෙන අධිභූතා;
‘පුත්තමනුරක්ඛමානා, ජිනාමිහසෙ රුපිනිං ලක්ඛිං’.

422.

“අථ මං අදාසි තාතො, අභිච්ඡාසි සරම්භි දුතියකුලිකස්ස;
තතො උපඨස්සඤ්ඤා, යෙන මං වින්දථං සෙට්ඨි.

423.

“තස්සපි සරම්භි මාසං, අච්ඡිං අථ සොපි මං පටිච්ඡරයි [පටිච්ඡයි (සි.
ක.), පටිච්ඡති (සාය.), පටිච්ඡරති (ක.)];
දාසිව උපට්ඨන්ති, අද්දසිකං සිලසම්පන්නං.

424.

“භික්ඛාය ච විවරන්තං, දමකං දන්තං මෙ පිතා භණ්ඩි;
‘භොහිසි [භොහිසි (සබ්බත්ථ)] මෙ ජාමාතා, නික්ඛිප පොට්ඨිඤ්ච
[පොත්තිං (සි. සාය.)] සට්ඨකඤ්ච’.

425.

“සොපි චස්ඤා පක්ඛං [පක්ඛමථ (සි.)], අථ තාතං භණ්ඩි ‘දෙහි
මෙ පොට්ඨිං;
සට්ඨකඤ්ච මල්ලකඤ්ච, පුනපි භික්ඛං චරිස්සාමි’.

426.

“අථ නං භණ්ඩි තාතො, අමමා සබ්බො ච මෙ ඤාතිගණවග්ගො;
‘කිං තෙ න කිරති ඉධ, භණ්ඩි ඛිප්පං තං තෙ කරිහි’ති.

427.

“එවං භණ්ඩො භණ්ඩි, ‘යදි මෙ අත්තා සක්කොති අලං මය්හං;
ඉසිදාසියා න සහ චච්ඡං, එකසරෙහං සහ චත්ථං’.

428.

“විස්සජ්ජිතො ගතො සො, අහමිපි එකාකිනී විචිත්තෙමි;

‘ආපුච්ඡිතුන ගච්ඡං, මරිතුයෙ [මරිතායෙ (සී.), මරිතුං (සායා.)] වා පබ්බජිස්සං වා’.

429.

“අථ අයා ජීනදත්තා, ආගච්ඡී ගොවරාය වරමානා;
තාතකුලං විනයධරී, බහුස්සුතා සීලසම්පන්නා.

430.

“තං දිස්වාන අම්භාකං, උට්ඨායාසනං තස්සා පඤ්ඤාපයිං;
නිසින්නාය ව පාදෙ, වන්දිත්වා භොජනමදාසිං.

431.

“අන්තෙන ව පාතෙන ව, බජ්ජෙන ව යඤ්ච තත්ථ සන්නිහිතං;
සන්නප්පයිත්වා අවචං, ‘අයො ඉච්ඡාමි පබ්බජිතුං’.

432.

“අථ මං භණ්ඨී තාතො, ‘ඉධෙව පුත්තක [පුත්තිකෙ (සායා. ක.)]
වරාහී ත්වං ධම්මං;
අන්තෙන ව පාතෙන ව, තප්පය සමණෙ ද්විජාතී ව’.

433.

“අථං භණාමි තාතං, රොදන්තී අඤ්ජලිං පණාමෙත්වා;
‘පාපඤ්ඨි මයා පකතං, කම්මං තං නිජ්ජරෙස්සාමි’.

434.

“අථ මං භණ්ඨී තාතො, ‘පාපුණ ඛොධිඤ්ච අග්ගධම්මඤ්ච;
නිබ්බානඤ්ච ලභස්සු, යං සච්ඡිකරී ද්විපදසෙට්ඨො’.

435.

“මාතාපිතු අභිවාදයිත්වා, සබ්බඤ්ච ඤාතිගණවග්ගං;
සත්තාහං පබ්බජිතා, තිස්සො විජ්ජා අච්ඡස්සයිං.

436.

“ජානාමි අත්තනො සත්ත, ජාතියො යස්සයං ඵලවිපාකො;
තං තව ආචික්ඛිස්සං, තං ඵකමනා නිසාමෙහි.

437.

“නගරමිහි ඵරකච්ඡෙ [ඵරකකච්ඡෙ (සායා. ක.)], සුවණ්ණකාරො
අහං පහුතධනො;
යොබ්බනමදෙන මත්තො සො, පරදාරං අසෙවිහං.

438.

“සොභං තතො චචිත්වා, නිරයමිහි අපච්චිසං වීරං;
පක්කො තතො ච උට්ඨහිත්වා, මක්කට්ඨා කුච්ඡමොක්කමිං.

439.

“සත්තාහජාතකං මං, මහාකපි යුථපො නිල්ලච්ඡෙසි;
තස්සෙතං කම්මඵලං, යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

440.

“සොභං තතො චචිත්වා, කාලං කරිත්වා සින්ධවාරඤ්ඤෙ;
කාණාය ච බඤ්ජාය ච, ඵලකියා කුච්ඡමොක්කමිං.

441.

“ද්වාදස වස්සානි අහං, නිල්ලච්ඡිතො දාරකෙ පරිවහිත්වා;
කිම්බාවට්ටො අකල්ලො, යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

442.

“සොභං තතො චචිත්වා, ගොවාණිජකස්ස ගාවියා ජාතො;
වච්ඡො ලාබාතමිබ්බො, නිල්ලච්ඡිතො ද්වාදසෙ මාසෙ.

443.

“වොස්සුන [තෙ පුන (සා. ක.), වොධුන (ක. අට්ඨ.)] නඨගලමහං,
සකටඤ්ච ධාරයාමි;
අන්ධොවට්ටො අකල්ලො, යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

444.

“සොභං තතො චචිත්වා, වීරියා දාසියා සරෙ ජාතො;
නෙව මහිලා න පුරිසො, යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

445.

“තිංසතිවස්සමිහි මතො, සාකට්ඨකුලමිහි දාරිකා ජාතා;
කපණමිහි අප්පහොගෙ, ධනික [අණික (අට්ඨ.),
තංසංචණ්ණනායමිපි අත්ථයුත්ති ගවෙසිතබ්බා] පුරිසපාතබ්බුලමිහි.

446.

“තං මං තතො සත්ථවාහො, උස්සන්තාය විපුලාය වඩ්ඪියා;
ඔකඩ්ඪති විලපන්තිං, අච්ඡන්දිත්වා කුලසරස්මා.

447.

“අථ සොළසමෙ වස්සෙ, දිස්වා මං පත්තයොබ්බතං කඤ්ඤං;
ඔරුන්ධතස්ස පුත්තො, ගිරිදාසො නාම නාමෙන.

448.

“තස්සපි අඤ්ඤා භරියා, සීලවතී ගුණවතී යසවතී ව;
අනුරත්තා [අනුවත්තා (ක.)] භත්තාරං, තස්සාහං [තස්ස තං (?)]
විද්දෙසනමකාසිං.

449.

“තස්සෙතං කම්මඵලං, යං මං අපකීරිතුන ගච්ඡන්ති;
දාසීව උපට්ඨහන්තිං, තස්සපි අත්තො කතො මයා”ති.

... ඉසිදාසී ථෙරී....

චත්තාලීසනිපාතො නිට්ඨිතො.

16. මහානිපාතො

1. සුමෙධාථෙරිගාථා

450.

මත්තාවතියා නගරෙ, රඤ්ඤො කොඤ්චස්ස අග්ගමහෙසියා;
ධිතා ආසිං සුමෙධා, පසාදිතා සාසනකරෙහි.

451.

සීලවතී චිත්තකථා, බහුස්සුතා බුද්ධසාසනෙ විනීතා;
මාතාපිතරො උපගම්ම, හණති “උභයො නිසාමෙථ.

452.

“නිබ්බානාභිරතාහං, අසස්සතං භවගතං යදිපි දිබ්බං;
කිමඬගං පන [කිමඬග පන (සී. සාය.), කිං පන (?)] තුච්ඡා කාමා,
අප්පස්සාදා බහුවිසාතා.

453.

“කාමා කට්ඨකා ආසීවිසුපමා, යෙසු මුව්ඡිතා බාලා;
තෙ දීඝරත්තං නිරයෙ, සමප්පිතා හඤ්ඤන්තෙ දුක්ඛිතා [හඤ්ඤං ර
දුඛිතා (?)].

454.

“සොචන්ති පාපකම්මා, විනිපාතෙ පාපවද්ධිතො සදා;
කායෙන ව වාචාය ව, මනසා ව අසංවුතා බාලා.

455.

“බාලා තෙ දුප්පඤ්ඤා, අචෙතනා දුක්ඛසමුදයොරුද්ධා;
දෙසන්තෙ අජානන්තා, න බුජ්ඣරො අරියසච්චානි.

456.

“සච්චානි අම්ම බුද්ධචරදෙසිතානි, තෙ බහුතරා අජානන්තා යෙ;

අභිනන්දන්ති භවගතං, පිහෙන්ති දෙවෙසු උපපත්තිං.

457.

“දෙවෙසුපි උපපත්ති, අසස්සතා භවගතෙ අනිච්චම්භි;
න ච සන්තසන්ති බාලා, පුනථපුනං ජායිතබ්බස්ස.

458.

“චත්තාරො විනිපාතා, දූවෙ [ද්වෙ (සබ්බත්ථ)] ච ගතියො කථඤ්චි
ලබ්හන්ති;
න ච විනිපාතගතානං, පබ්බජ්ජා අත්ථි නිරයෙසු.

459.

“අනුජානාථ මං උභයො, පබ්බජිතුං දසබලස්ස පාවචනෙ;
අප්පොස්සුක්කා සට්ඨං, ජාතිමරණප්පහානාය.

460.

“කිං භවගතෙ [භවගතෙන (සා.)] අභිනන්දිතෙන, කායකලිනා
අසාරෙන;
භවතණ්භාය නිරොධා, අනුජානාථ පබ්බජ්ජස්සාමි.

461.

“බුද්ධානං උප්පාදො විචජ්ජිතො, අක්ඛණො ඛණො ලද්ධො;
සිලානි බ්‍රහ්මචරියං, යාවජීවං න දූසෙය්‍යං”.

462.

එවං භණ්ති සුමෙධා, මාතෘපිතරො “න තාව ආහාරං;
ආහරිස්සං [ආහරියාමි (සි.), ආහාරිසං (?)] ගහට්ඨා, මරණවසං
ගතාව හෙස්සාමි”.

463.

මාතා දුක්ඛිතා රොදති පිතා ච, අස්සා සබ්බසො සමභිහතො;
සට්ඨන්ති සඤ්ඤාපෙතුං, පාසාදතලෙ ඡමාපතිතං.

464.

“උට්ඨෙහි පුත්තක කිං සොචිතෙන, දින්නාසි වාරණවතිම්භි;
රාජා අනිකරත්තො [අනිකදත්තො (සි. සා.)], අභිරූපො තස්ස
ත්ථං දින්නා.

465.

“අග්ගමහෙසි භවිස්සසි, අනිකරත්තස්ස රාජිනො හරියා;
සිලානි බ්‍රහ්මචරියං, පබ්බජ්ජා දුක්කරා පුත්තක.

466.

“රජ්ජෙ ආණාධනමිස්සරියං, හොගා සුඛා දහරිකාසි;
භුඤ්ජාහි කාමහොගෙ, වාරෙය්‍යං හොතු තෙ පුත්ත”.

467.

අථ නෙ භණති සුමෙධා, “මා එදිසිකාති භවගතමසාරං;
පබ්බජ්ජා වා හොහිති, මරණං වා මෙ න වෙච වාරෙය්‍යං.

468.

“කිම්ච පුත්තිකායමසුචිං, සවනගන්ධං භයානකං කුණපං;
අභිසංවිසෙය්‍යං භස්තං, අසකිං පග්ගරිතං අසුචිපුණ්ණං.

469.

“කිම්ච තාභං ජානන්ති, චිකුලකං මංසසොණිතුපලිත්තං;
කිම්කුලාලයං සකුණභත්තං, කලෙවරං කිස්ස දියාති.

470.

“නිබ්බුය්හති සුසානං, අවිරං කායො අපෙතවිඤ්ඤාණො;
සුද්ධො [ඡඩ්ඛිතො (සා.), ඡුට්ඨො (ක.)] කලිඬිගරං විය,
ජිගුච්ඡමානෙහි ඤාතීහි.

471.

“සුද්ධුන [ඡඩ්ධුන (සා.), ඡුට්ඨුන (ක.)] නං සුසානෙ, පරභත්තං
න්භායන්ති [න්භායරෙ (?)] ජිගුච්ඡන්තා;
නියකා මාතාපිතරො, කිං පන සාධාරණා ජනතා.

472.

“අජ්ඣෙකාසිතා අසාරෙ, කලෙවරෙ අට්ඨිත්භාරුසඬිසානෙ;
බෙළස්සුවිචාරස්සව, පරිපුණ්ණො [බෙළස්සුවිචාරපස්සවපරිපුණ්ණො
(සී.)] පුත්තිකායමිහි.

473.

“යො නං විනිබ්භුජිත්වා, අබ්භන්තරමස්ස බාහිරං කයිරා;
ගන්ධස්ස අසභමානා, සකාපි මාතා ජිගුච්ඡෙය්‍යා.

474.

“බන්ධධාතුආයතනං, සඬ්ඛතං ජාතිමූලකං දුක්ඛං;
යොනියො අනුච්චිනන්ති, වාරෙය්‍යං කිස්ස ඉච්ඡෙය්‍යං.

475.

“දිවසෙ දිවසෙ තිස්සන්ති, සතානි නවනවා පතෙය්‍යුං කායමිහි;
වස්සසතමිපි ව සාතො, සෙය්‍යො දුක්ඛස්ස වෙචං බයො.

476.

“අජ්ඣුපගච්ඡෙ ඝාතං, යො විඤ්ඤායෙවං සත්ථුනො වචනං;
දිසො තෙසං [වො (ක.)] සංසාරො, පුනථපුනං භඤ්ඤමානානං’.

477.

“දෙවෙසු මනුස්සෙසු ච, තිරච්ඡානයොනියා අසුරකායෙ;
පෙනෙසු ච නිරයෙසු ච, අපරිමිතා දිස්සරෙ ඝාතා.

478.

“ඝාතා නිරයෙසු බහු, විනිපාතගතස්ස පිළියමානස්ස
[කිලිස්සමානස්ස (සා. ක.)];
දෙවෙසුපි අත්තාණං, නිබ්බානසුඛා පරං නත්ථි.

479.

“පත්තා තෙ නිබ්බානං, යෙ යුත්තා දසබලස්ස පාවචනෙ;
අප්පොස්සුක්කා සට්ඨන්ති, ජාතිමරණප්පහානාය.

480.

“අජ්ජෙව තාතහිනික්ඛමිස්සං, භොගෙහි කිං අසාරෙහි;
නිබ්බින්නා මෙ කාමා, වන්තසමා තාලවත්ථුකතා’.

481.

සා වෙවං භණ්ති පිතරමනීකරත්තො ච යස්ස සා දින්නා;
උපයාසි වාරණවතෙ, වාරෙය්‍යමුපට්ඨිතෙ කාලෙ.

482.

අථ අසිතනිච්ඡමුදුකෙ, කෙසෙ බග්ගෙන ඡිත්ථිය සුමෙධා;
පාසාදං පිදහිත්වා [පිධෙත්වා (සි. සා.), පිධිත්වා (ක.)],
පට්ඨමජ්ඣානං සමාපජ්ජී.

483.

සා ච තහිං සමාපන්නා, අනීකරත්තො ච ආගතො නගරං;
පාසාදෙ ච [පාසාදෙව (සි. සා.)] සුමෙධා, අනිච්චසඤ්ඤං
[අනිච්චසඤ්ඤා (සබ්බත්ථ)] සුභාවෙති.

484.

සා ච මනසි කරොති, අනීකරත්තො ච ආරුහී තුරිතං;
මණිකතකභූසිතච්ඡගො, කතඤ්ජලී යාවති සුමෙධං.

485.

“රජ්ජෙ ආණාධනමිස්සරියං, භොගා සුඛා දහරිකාසි;
භුඤ්ජාහි කාමභොගෙ, කාමසුඛා දුල්ලභා ලොකෙ.

486.

“නිස්සට්ඨං තෙ රජ්ජං, භොගෙ භුඤ්ජස්ස දෙනි දානානි;
මා දුම්මනා අභොසි, මාතාපිතරො තෙ දුක්ඛිතා” [මාතාපිතරො ච
තෙ දුක්ඛිතා (?)].

487.

තං තං භණ්ති සුමෙධා, කාමෙහි අනත්ථිකා විගතමොහා;
“මා කාමෙ අභිනන්දි, කාමෙස්වාදීනවං පස්ස.

488.

“වාතුද්දිපො රාජා මන්ධාතා, ආසි කාමභොගින මග්ගො;
අතිත්තො කාලඬකතො, න වස්ස පරිපූරිතා ඉච්ඡා.

489.

“සත්ත රතනානි වස්සෙය්‍ය, වුට්ඨිමා දසදිසා සමන්තෙන;
න වත්ථි තිත්ති කාමානං, අතිත්තාව මරන්ති නරා.

490.

“අසිසුනුපමා කාමා, කාමා සජ්ජසිරොපමා;
උක්කොපමා අනුදහන්ති, අට්ඨිකඬකල [කඬකල (සි.)] සන්තිහා.

491.

“අනිච්චා අද්ධවා කාමා, බහුදුක්ඛා මහාවිසා;
අයොගුලොව සන්තත්තො, අසමුලා දුබ්ඪඵලා.

492.

“රුක්ඛජ්ජලූපමා කාමා, මංසපෙසුපමා දුබ්භා;
සුපිනොපමා වඤ්චනියා, කාමා යාවිතකුපමා.

493.

“සත්තිසුලූපමා කාමා, රොගො ගණ්ඨො අසං නිසං;
අඬගාරකාසුසදිසා, අසමුලං භයං වධො.

494.

“ඵවං බහුදුක්ඛා කාමා, අක්ඛාතා අන්තරායිකා;
ගච්ඡට්ඨා න මෙ භගවතෙ, විස්සාසො අත්ථි අත්තනො.

495.

“කිං මම පරො කර්ස්සති, අත්තනො සිසම්හි ඩය්භමානම්හි;
අනුබන්ධෙ ජරාමරණෙ, තස්ස සාත්තය සට්ඨිකම්ඛං”.

496.

ද්වාරං අපාපුරිත්වානං [අවාපුරිත්වානං (සි.)], මාතාපිතරො
අනිකරත්තඤ්ච;
දිස්වාන ඡමං නිසින්තෙ, රොදන්තෙ ඉදමවොචං.

497.

“දීඝො බාලානං සංසාරො, පුනථ්පුනඤ්ච රොදනං;
අනමතග්ගෙ පිතු මරණො, භාතු වධෙ අත්තනො ච වධෙ.

498.

“අස්සු ඵඤ්ඤං රුධිරං, සංසාරං අනමතග්ගතො සරථං;
සත්තානං සංසරතං, සරාහි අට්ඨිනඤ්ච සන්තිවයං.

499.

“සර චතුරොදධි [සරස්සු චතුරො උදධි (?)], උපනීතෙ
අස්සුඵඤ්ඤරුධිරමිහි;
සර එකකප්පමට්ඨිනං, සඤ්චයං විපුලෙන සමං.

500.

“අනමතග්ගෙ සංසරතො, මහිං [මහාමහිං (?)] ජම්බුදීපමුපනීතං;
කොලට්ඨිමත්තගුලිකා, මාතා මාතුස්ථෙච නප්පහොන්ති.

501.

“තිණකට්ඨසාබාපලාසං [සර තිණකට්ඨසාබාපලාසං (සි.)], උපනීතං
අනමතග්ගතො සරං;
චතුරඞ්ගුලිකා සට්ඨා, පිතුපිතුස්ථෙච නප්පහොන්ති.

502.

“සර කාණකච්ඡපං පුබ්බසමුද්දෙ, අපරතො ච යුග්ඡ්ද්දං;
සිරං [සර (සි.)] තස්ස ච පටිමුක්කං, මනුස්සලාභමිහි ඔපම්මං.

503.

“සර රූපං චේණපිණ්ඩොපමස්ස, කායකලිනො අසාරස්ස;
බන්ධෙ පස්ස අනිච්චෙ, සරාහි නිරයෙ බහුවිසාතෙ.

504.

“සර කට්ඨිං වඩ්ඨෙත්තෙ, පුනථ්පුනං තාසු තාසු ජාතීසු;
සර කුම්භීලහයානි ච, සරාහි චත්තාරි සච්චානි.

505.

“අමතමිහි විජ්ජමානෙ, කිං තච පඤ්චකටුකෙන පිතෙන;
සබ්බා හි කාමරතියො, කටුකතරා පඤ්චකටුකෙන.

506.

“අමතමිහි විජ්ජමානෙ, කිං තච කාමෙහි යෙ පරිළාභා [සපරිළාභා (සී. අට්ඨ.)];
සබ්බා හි කාමරතියො, ජලිතා කුටිතා කම්පිතා සන්තාපිතා.

507.

“අසපත්තමිහි සමානෙ, කිං තච කාමෙහි යෙ බහුසපත්තා;
රාජග්ගිවොරඋදකප්පියෙහි, සාධාරණා කාමා බහුසපත්තා.

508.

“මොක්ඛමිහි විජ්ජමානෙ, කිං තච කාමෙහි යෙසු වධබන්ධො;
කාමෙසු හි අසකාමා, වධබන්ධදුබානි අනුභොන්ති.

509.

“ආදිපිතා තිණුක්කා, ගණ්හන්තං දහන්ති නෙව මුඤ්චන්තං;
උක්කොපමා හි කාමා, දහන්ති යෙ තෙ න මුඤ්චන්ති.

510.

“මා අප්පකස්ස හෙතු, කාමසුඛස්ස විපුලං ජහී සුඛං;
මා පුටුලොමොව බලිසං, ගිලිත්වා පච්ඡා විහඤ්ඤසි.

511.

“කාමං කාමෙසු දමස්සු, තාව සුනබොව සඬ්ඛලාබද්ධො;
කාහින්ති බු තං කාමා, ඡාතා සුනබංව චණ්ඩාලා.

512.

“අපරිමිතඤ්ච දුක්ඛං, බහුනි ච චිත්තදොමනස්සානි;
අනුභොගිසි කාමයුත්තො, පටිනිස්සප [පටිනිස්සර (සී.)] අද්ධුවෙ
කාමෙ.

513.

“අජරමිහි විජ්ජමානෙ, කිං තච කාමෙහි [යෙසු ජරාය ච;
මරණඛ්‍යාධිහි ගහිතා (?)] යෙසු ජරා;
මරණඛ්‍යාධිගහිතා [යෙසු ජරාය ච; මරණඛ්‍යාධිහි ගහිතා (?)], සබ්බා
සබ්බත්ථ ජාතියො.

514.

“ඉදමජරමිදමමරං [ඉදං අජරං ඉදං අමරං (?)], ඉදමජරාමරං
පදමසොකං;
අසපත්තමසම්බාධං, අබලිතමහයං නිරූපතාපං.

515.

“අධිගතමිදං බහුහි, අමතං අජ්ජාපි ච ලහනියමිදං;
යො යොනියො පයුඤ්ජති, න ච සක්කා අසට්ඨානෙන”.

516.

එවං භණති සුමෙධා, සඬ්ඛාරගතෙ රතීං අලහමානා;
අනුනෙත්ති අනිකරත්තං, කෙසෙ ච ඡමං බිපි සුමෙධා.

517.

උට්ඨාය අනිකරත්තො, පඤ්ජලිකො යාවිතස්සා පිතරං සො;
“විස්සජ්ජෙථ සුමෙධං, පබ්බජිතුං විමොක්ඛසච්චදස්සා”.

518.

විස්සජ්ජිතා මාතෘපිතුහි, පබ්බජි සොකභයහීතා;
ඡ අහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, අග්ගඵලං සික්ඛමානාය.

519.

අච්ඡරියමබ්භූතං තං, නිබ්බානං ආසි රාජකඤ්ඤාය;
සුබ්බෙනිවාසචරිතං, යථා ඛ්‍යාකරි පච්ඡිමෙ කාලෙ.

520.

“භගවති කොණාගමනෙ, සඬ්ඝාරාමමිහි නවනිවෙසමිහි;
සබ්බො තිස්සො ඡනියො, විහාරදානං අදාසිමිහ.

521.

“දසක්ඛත්තුං සතක්ඛත්තුං, දසසතක්ඛත්තුං සතානි ච සතක්ඛත්තුං;
දෙවෙසු උප්පජ්ජිමිහ, කො පන වාදො මනුස්සෙසු.

522.

“දෙවෙසු මහිද්ධිකා අහුමිහ, මානුසකමිහි කො පන වාදො;
සත්තරතනස්ස මහෙසී, ඉත්ථීරතනං අහං ආසිං.

523.

“සො හෙතු සො පහවො, තං මූලං සාව සාසනෙ ඛන්ති;
තං පට්ඨමසමොධානං, තං ධම්මරතාය නිබ්බානං”.

524.

එවං කරොත්ති යෙ සද්දහන්ති, චචනං අනොමපඤ්ඤස්ස;
නිබ්බන්දන්ති භවගතෙ, නිබ්බන්දිත්වා විරජ්ජන්ති.

ඉත්ථං සුදං සුමෙධා පෙරි ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

සමත්තා පෙරිගාථායො.

ගාථාසතානි චත්තාරි, අසීති පුන චුද්දස [ගාථාසඨ්ඨා ඉධ අනුක්කමඤ්ඤානාචසෙන පාකටා];
 පෙරියෙකුත්තරසතා [පෙරියෙකුත්තරජසතා (?) තිංසමත්තාපි පඤ්චසතමත්තාපි පෙරියො එකතො ආගතා මනසිකාතඛ්ඛා], සඛ්ඛා තා ආසවක්ඛයාති.

පෙරිගාථාපාළි නිව්ඨිතා.

සබ්බදාතං ධම්ම දාතං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතීං ධම්ම රතීං ජිනාති
තණ්හාක්ඛයෝ සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමෝ ධම්මරතෝ - ධම්මං ධුත්ථිච්ඡන්දයං;
ධම්මං ධුත්ථස්සරං නික්ඛු - සද්ධම්මා හ පරිනායති.

(ධම්මපදය නික්ඛු වග්ගො)

ධම්මෝ පතොසො සුගතාප්පසන්ථෝ,
තරණීච සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීනි අමස්සනීයෙතා,
රසො රසානං පරමෝ නිලොකෙ.

මහාගඳො මච්චුපරා පතානො,
සබ්බිනිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බන්ති දානෙත ච කප්පරුක්ඛො,
චිත්තමණී අද්දසටොච ධම්මො.

ධම්මං විනා තන්ති ජිනාච මානා,
තමෙව තාණං සරණං පනිට්ඨා;
තස්මා හි තො කිච්චමඤ්ඤප්පනාය,
සුඤ්ඤාච ධාරෙච වරාච ධම්මෙ.

(භස්වාහිනී)

චිරං නිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම උත්තම පිණිසයි.....